Bu sunum,

borç stoku ve borçlanma ile ilgili güncel bilgileri

kamuoyuna kapsamlı olarak sunmak amacıyla hazırlanmıştır.

Son güncelleme tarihi : 29.04.2022

BORÇ GÖSTERGELERİ

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

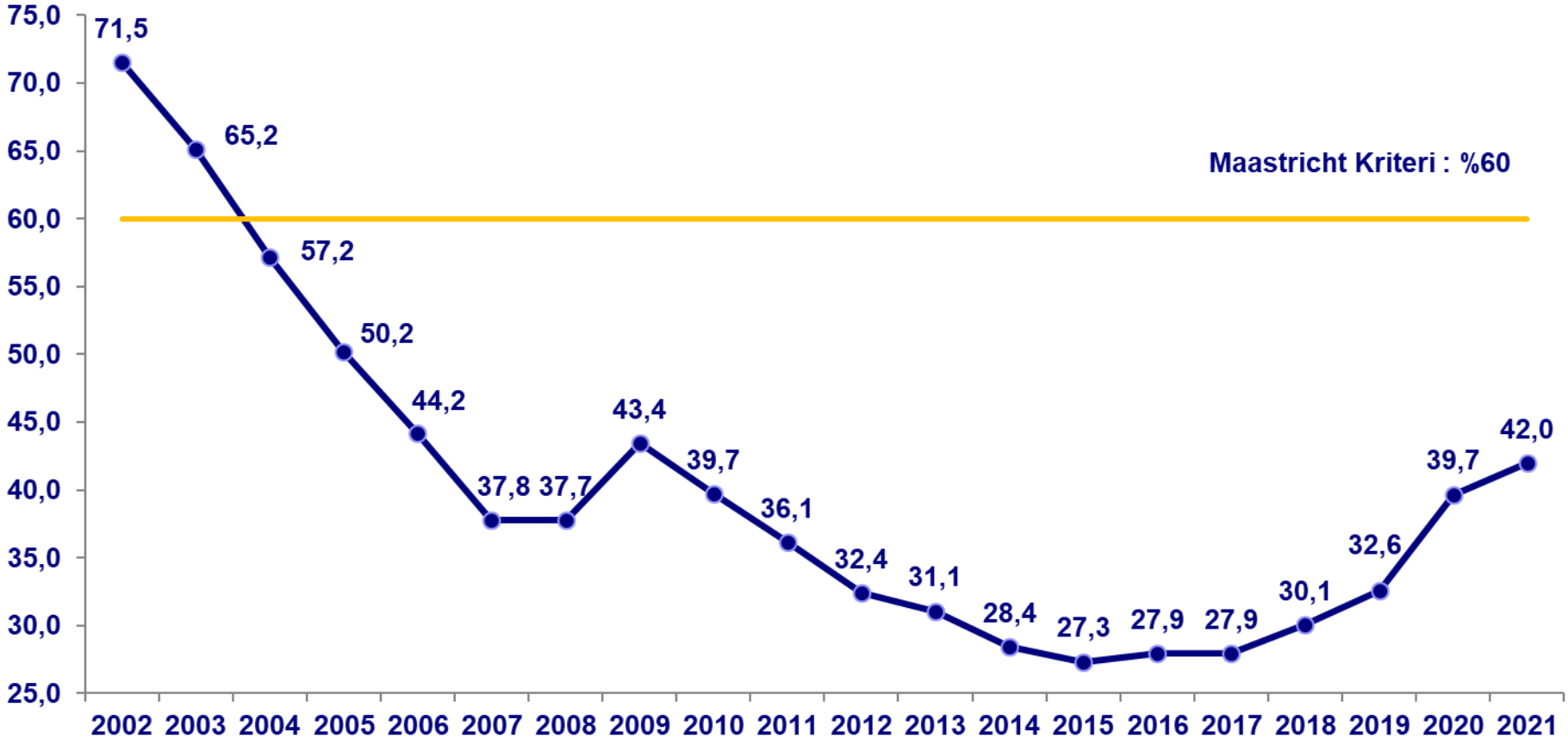
Nisan 2022

Borç Yönetiminde Gelinen Nokta

Türkiye'de son yıllarda sürdürülen mali disiplin ve etkin kamu borç yönetimi sayesinde;

- AB tanımlı brüt kamu borç yükü, AB-27 ortalamalarının çok altına çekilmiş,
- Net kamu borç stoku milli gelire oran olarak önemli ölçüde azaltılmış,
- Faiz harcamalarının, vergi gelirlerine oranı keskin şekilde düşürülmüş,
- Borcun vade ve döviz kompozisyonunda önemli iyileştirmeler sağlanmıştır.

AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku (% GSYH)

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku / GSYH (%)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 Ç3**
AB Ortalaması*	81,7	84,6	86,3	86,5	84,7	83,9	81,3	79,3	77,2	90,1	90,1
Euro Bölgesi-19	87,6	90,6	92,5	92,7	90,8	90,0	87,5	85,5	83,6	97,3	97,7
Yunanistan	175,2	162,0	178,2	180,3	176,7	180,5	179,5	186,4	180,7	206,3	200,7
İtalya	119,7	126,5	132,5	135,4	135,3	134,8	134,2	134,4	134,3	155,6	155,3
Portekiz	114,4	129,0	131,4	132,9	131,2	131,5	126,1	121,5	116,6	135,2	130,5
Belçika	103,5	104,8	105,5	107,0	105,2	105,0	102,0	99,9	97,7	112,8	111,4
Fransa	87,8	90,6	93,4	94,9	95,6	98,0	98,1	97,8	97,5	115,0	116,0
İspanya	69,9	86,3	95,8	100,7	99,3	99,2	98,6	97,5	95,5	120,0	121,8
Avusturya	82,4	81,9	81,3	84,0	84,9	82,8	78,5	74,0	70,6	83,2	84,1
Macaristan	80,3	78,1	77,2	76,5	75,7	74,8	72,1	69,1	65,5	80,1	80,3
Almanya	79,4	80,7	78,3	75,3	72,0	69,0	64,7	61,3	58,9	68,7	69,4
Hollanda	61,7	66,2	67,7	67,9	64,6	61,9	56,9	52,4	48,5	54,3	52,6
Türkiye	36,1	32,4	31,1	28,4	27,3	27,9	27,9	30,1	32,6	39,7	37,6

*2019'un dördüncü çeyreğine kadar 28 AB ülkesinin, 2020 ilk çeyreğinde itibaren 27 AB ülkesinin oranıdır.
** Geçici.

Kaynak: Eurostat, (Güncelleme Tarihi: 22.01.2022); Hazine ve Maliye Bakanlığı, (Güncelleme Tarihi: 31.03.2022)

AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku

(Milyar TL)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Toplam Stok	**259**	**308**	**333**	**341**	**352**	**335**	**379**	**437**	**464**	**507**	**512**	**566**	**584**	**642**	**733**	**876**	**1.130**	**1.406**	**2.002**	**3.027**
Merkezi Yönetim	261	314	344	356	371	362	407	466	495	543	554	609	639	707	798	937	1.180	1.457	1.997	3.005
Yerel Yönetim	10	13	15	13	14	16	20	23	24	27	28	32	28	33	41	54	70	74	85	101
Sosyal Güvenlik Fonları	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sektörler Arası Konsolidasyon	-12	-20	-26	-29	-34	-42	-49	-52	-55	-63	-70	-74	-83	-97	-106	-116	-120	-125	-80	-79

(Milyar TL)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Toplam Stok	**259**	**308**	**333**	**341**	**352**	**335**	**379**	**437**	**464**	**507**	**512**	**566**	**584**	**642**	**733**	**876**	**1.130**	**1.406**	**2.002**	**3.027**
Para ve Mevduatlar	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	3	3	4	4
Borçlanma Senetleri	200	252	276	292	304	296	321	375	397	429	440	480	500	547	619	735	944	1.207	1.746	2.581
Krediler	59	55	57	49	47	39	56	62	65	77	71	85	82	94	112	138	183	196	252	442

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
GYKTBS / GSYH (%)	**71,5**	**65,2**	**57,2**	**50,2**	**44,2**	**37,8**	**37,7**	**43,4**	**39,7**	**36,1**	**32,4**	**31,1**	**28,4**	**27,3**	**27,9**	**27,9**	**30,1**	**32,6**	**39,7**	**42,0**

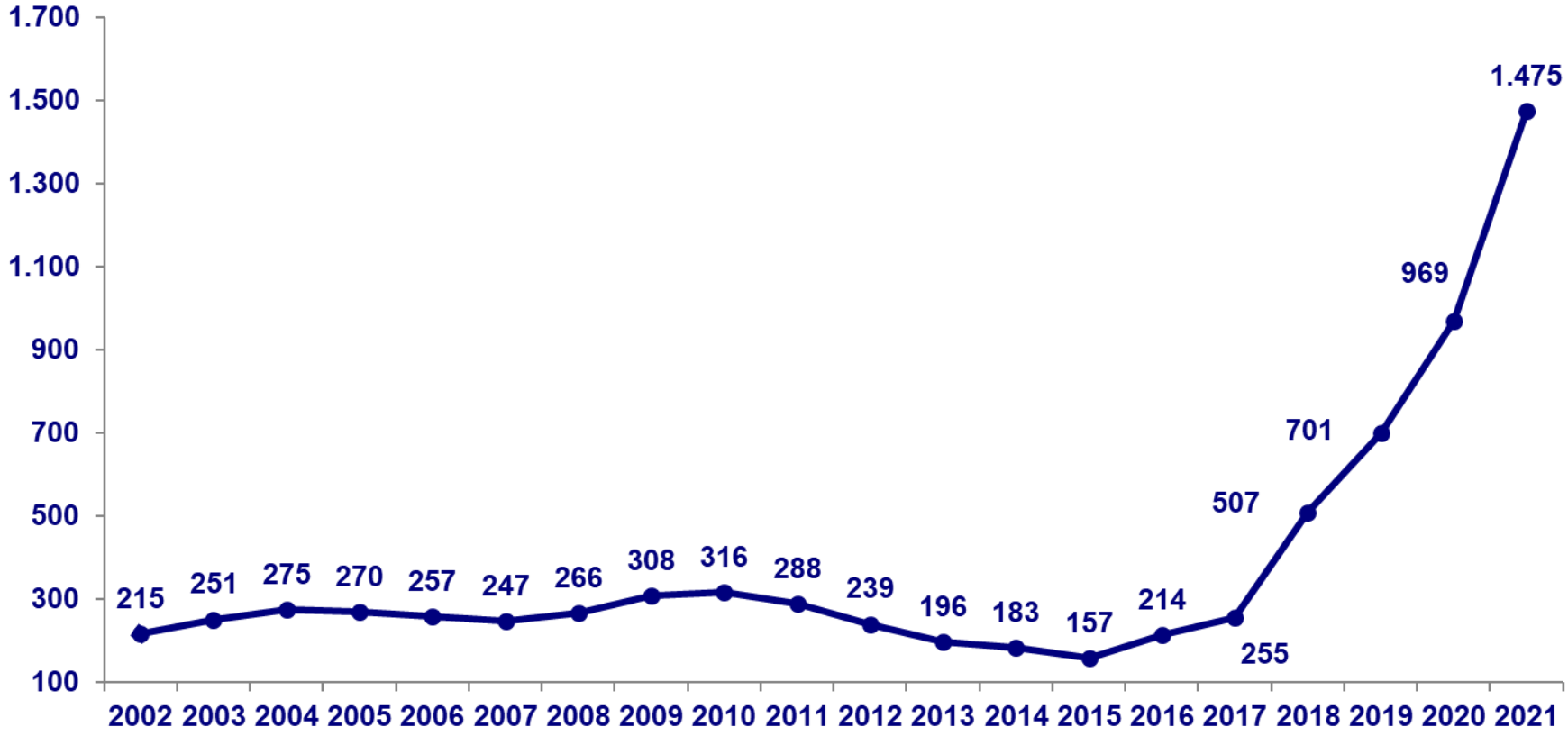
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Kamu Net Borç Stoku

Milyar TL	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
I- Toplam Kamu Brüt Borç Stoku	**257**	**297**	**333**	**351**	**365**	**354**	**406**	**464**	**495**	**545**	**561**	**621**	**646**	**718**	**815**	**947**	**1.170**	**1.450**	**1.958**	**2.997**
• Merkezi Yönetim	243	283	317	332	346	334	381	442	474	519	533	586	613	678	760	876	1.067	1.329	1.813	2.748
• Diğer Kamu	14	14	16	19	19	20	25	22	21	26	28	35	34	40	55	71	103	121	145	249
II- Varlıklar ve Kamu Mevduatı	**42**	**47**	**58**	**81**	**108**	**107**	**140**	**156**	**179**	**256**	**322**	**426**	**463**	**561**	**601**	**692**	**663**	**749**	**989**	**1.522**
• Merkez Bankası Net Varlıkları	25	25	28	31	46	42	60	66	86	143	190	271	304	376	397	445	426	461	614	1.038
• Kamu Mevduatı	11	13	17	32	38	35	42	48	47	60	72	84	77	92	100	130	109	157	271	393
• İşsizlik Sigortası	5	9	13	18	24	31	38	42	46	54	61	70	81	93	103	117	128	132	103	91
III- Kamu Net Borç Stoku	**215**	**251**	**275**	**270**	**257**	**247**	**266**	**308**	**316**	**288**	**239**	**196**	**183**	**157**	**214**	**255**	**507**	**701**	**969**	**1.475**

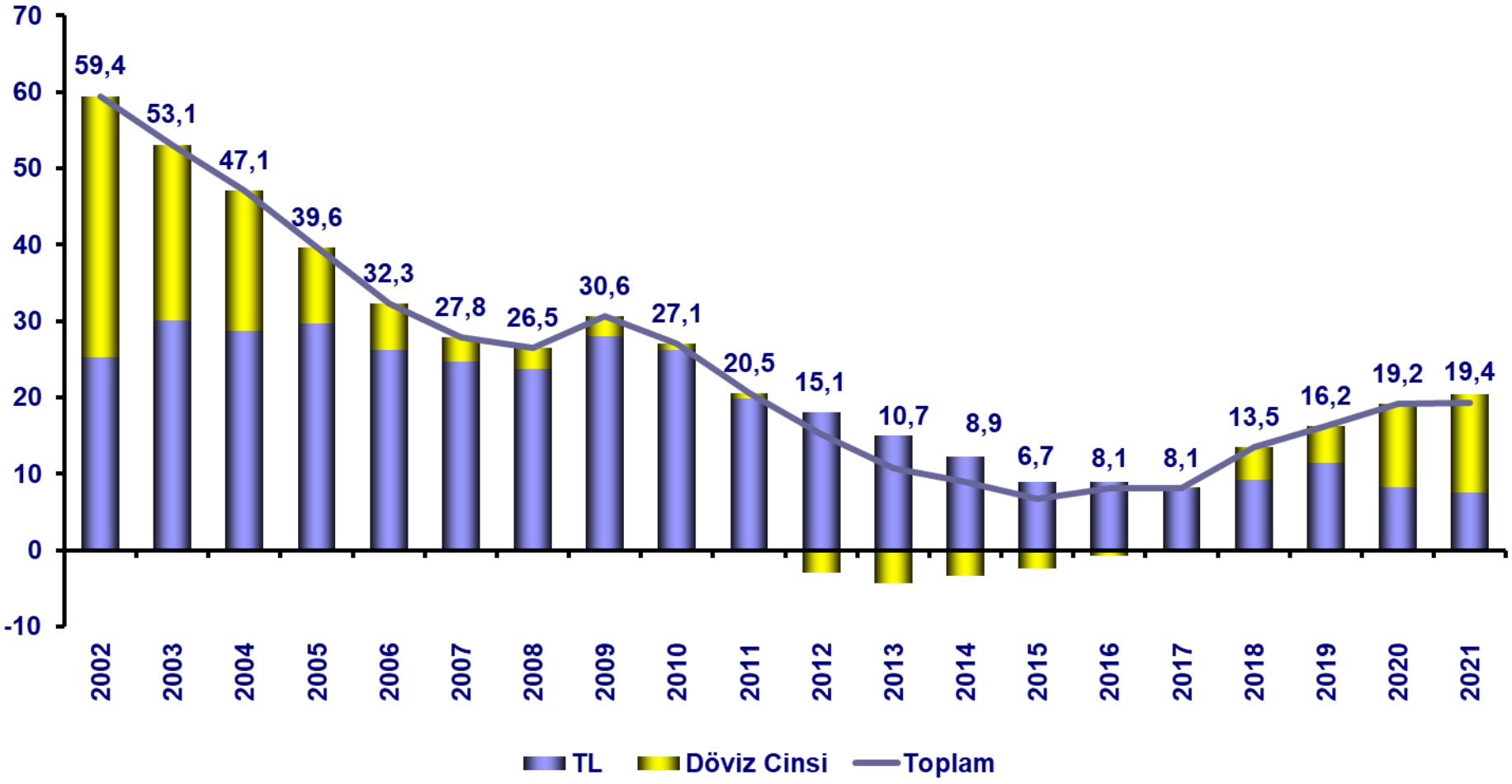
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Kamu Net Borç Stoku (Milyar TL)

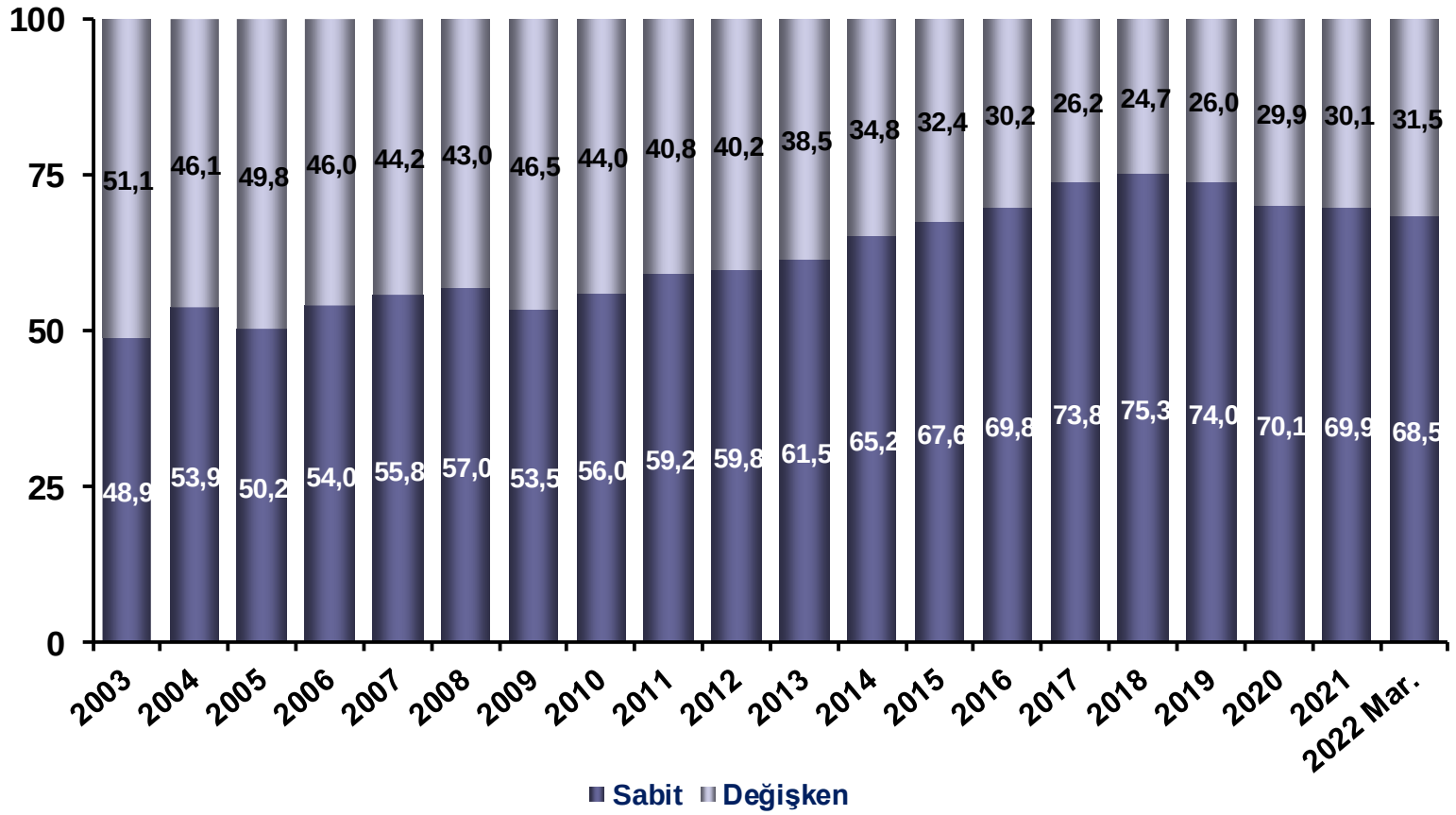
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Kamu Net Borç Stoku / GSYH (%)

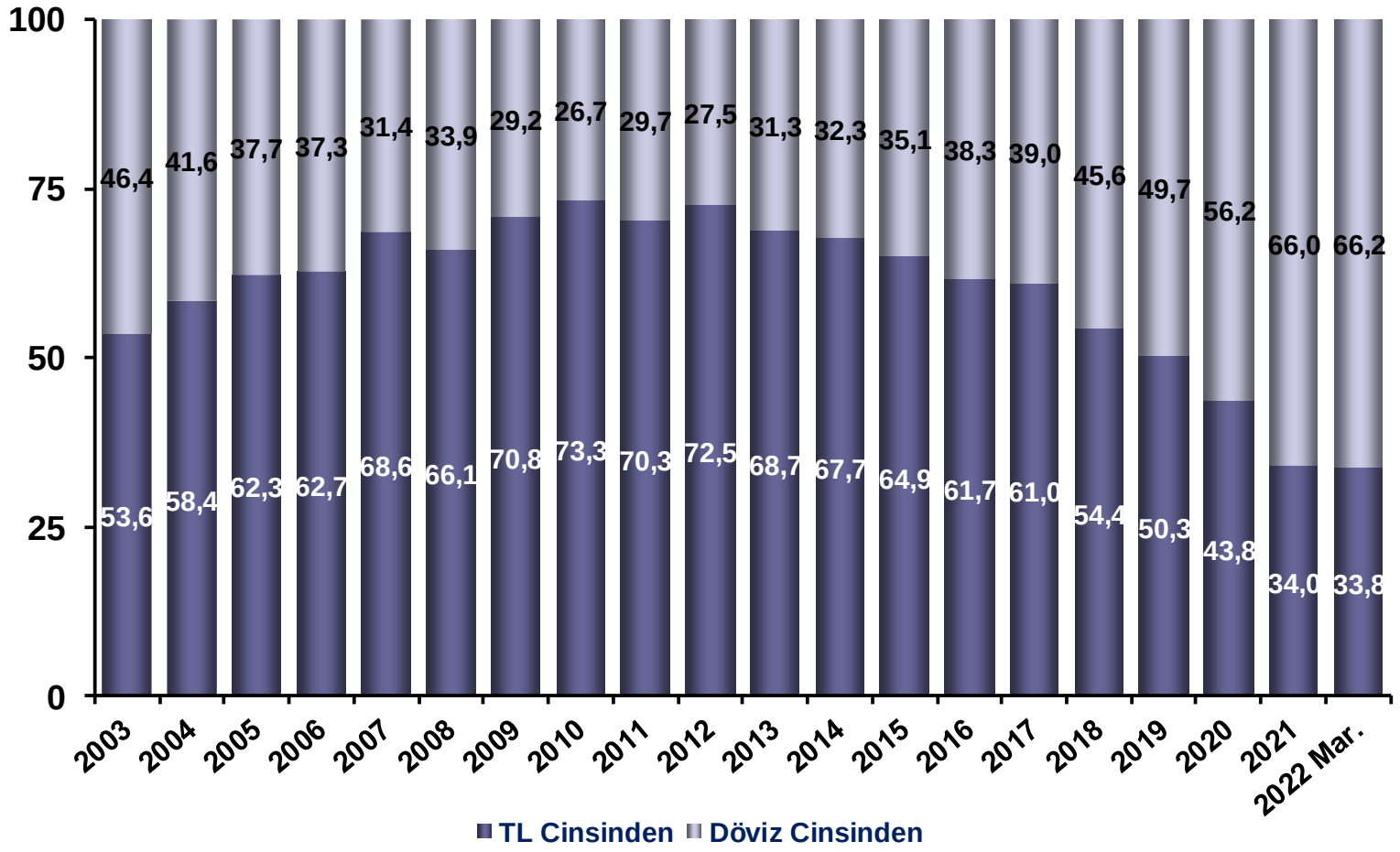
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Merkezi Yönetim Brüt Borç Stokunun Faiz Dağılımı (%)

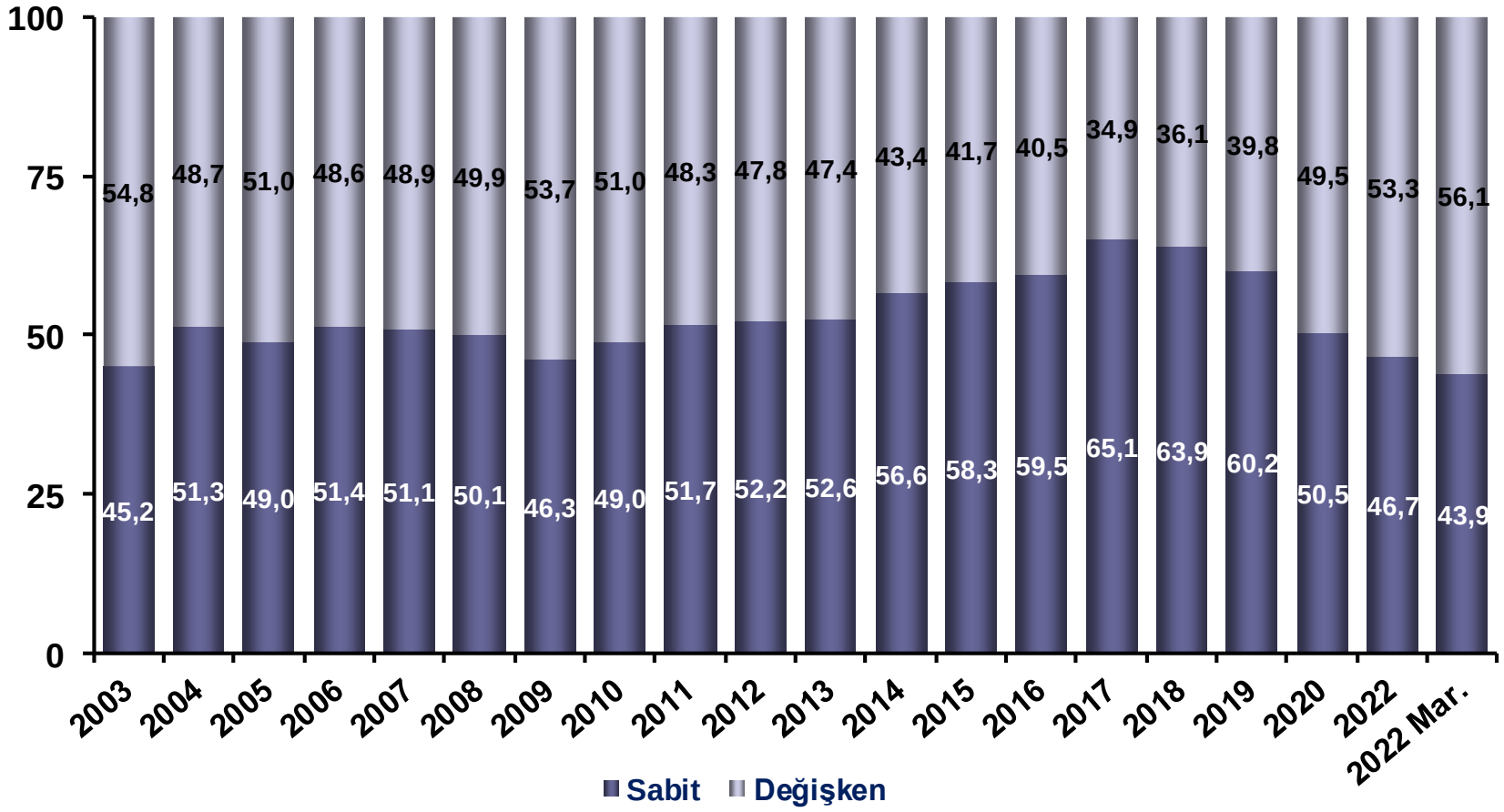
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Merkezi Yönetim Brüt Borç Stokunun Döviz Dağılımı (%)

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Merkezi Yönetim TL Cinsi Borç Stokunun Faiz Dağılımı (%)

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stokunun GSYH'ye Oranındaki Değişim

	2002	2021
TL'nin yüzde 5 değer kaybı/kazancı	+ / - 2,0 Puan	+ / - 1,2 Puan
TL faiz seviyesinde 500 baz puanlık değişim	+ / - 1,4 Puan	+ / - 0,8 Puan
GSYH büyümesinde 2 puanlık değişim	+ / - 1,3 Puan	+ / - 0,8 Puan

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı
Not: 2002 ve 2021 yıl sonu gerçekleşme rakamları kullanılarak senaryoların baz senaryoya göre ESA tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku / GSYH oranında yol açabileceği etkiyi göstermektedir.

Türkiye Brüt Dış Borç Stoku (Milyar Dolar)

Milyar USD	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
TOPLAM	**132**	**148**	**166**	**176**	**215**	**259**	**285**	**276**	**308**	**321**	**357**	**404**	**416**	**402**	**406**	**451**	**427**	**416**	**433**	**441**
KISA VADE	**19**	**27**	**37**	**44**	**49**	**52**	**56**	**56**	**93**	**97**	**115**	**142**	**143**	**105**	**91**	**110**	**93**	**97**	**114**	**120**
UZUN VADE	**113**	**121**	**129**	**132**	**166**	**207**	**229**	**220**	**215**	**224**	**242**	**262**	**273**	**297**	**315**	**341**	**333**	**319**	**319**	**321**
KAMU SEKTÖRÜ	**65**	**71**	**76**	**71**	**72**	**74**	**79**	**84**	**89**	**96**	**107**	**119**	**121**	**117**	**124**	**137**	**143**	**161**	**178**	**180**
Kısa Vade	1	1	2	2	2	2	3	4	4	9	13	20	20	17	17	19	21	23	25	22
Uzun Vade	64	70	74	68	70	72	75	80	85	88	94	99	101	100	107	118	122	138	153	157
TCMB	**22**	**24**	**21**	**15**	**16**	**16**	**14**	**13**	**12**	**9**	**7**	**5**	**2**	**1**	**1**	**2**	**6**	**8**	**21**	**26**
Kısa Vade	2	3	3	3	3	2	2	2	2	1	1	1	0	0	0	2	6	8	21	26
Uzun Vade	20	22	18	13	13	14	12	11	10	8	6	4	2	1	1	0	0	0	0	0
ÖZEL SEKTÖR	**45**	**53**	**69**	**90**	**128**	**170**	**192**	**180**	**207**	**215**	**243**	**280**	**292**	**284**	**281**	**312**	**278**	**246**	**233**	**235**
Kısa Vade	16	23	32	39	45	47	51	51	87	87	100	121	122	88	73	89	67	65	68	72
Uzun Vade	29	30	37	51	82	122	141	129	120	128	142	159	170	196	208	223	211	181	165	163

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, TCMB

Türkiye Brüt Dış Borç Stokuna İlişkin Oranlar (%)

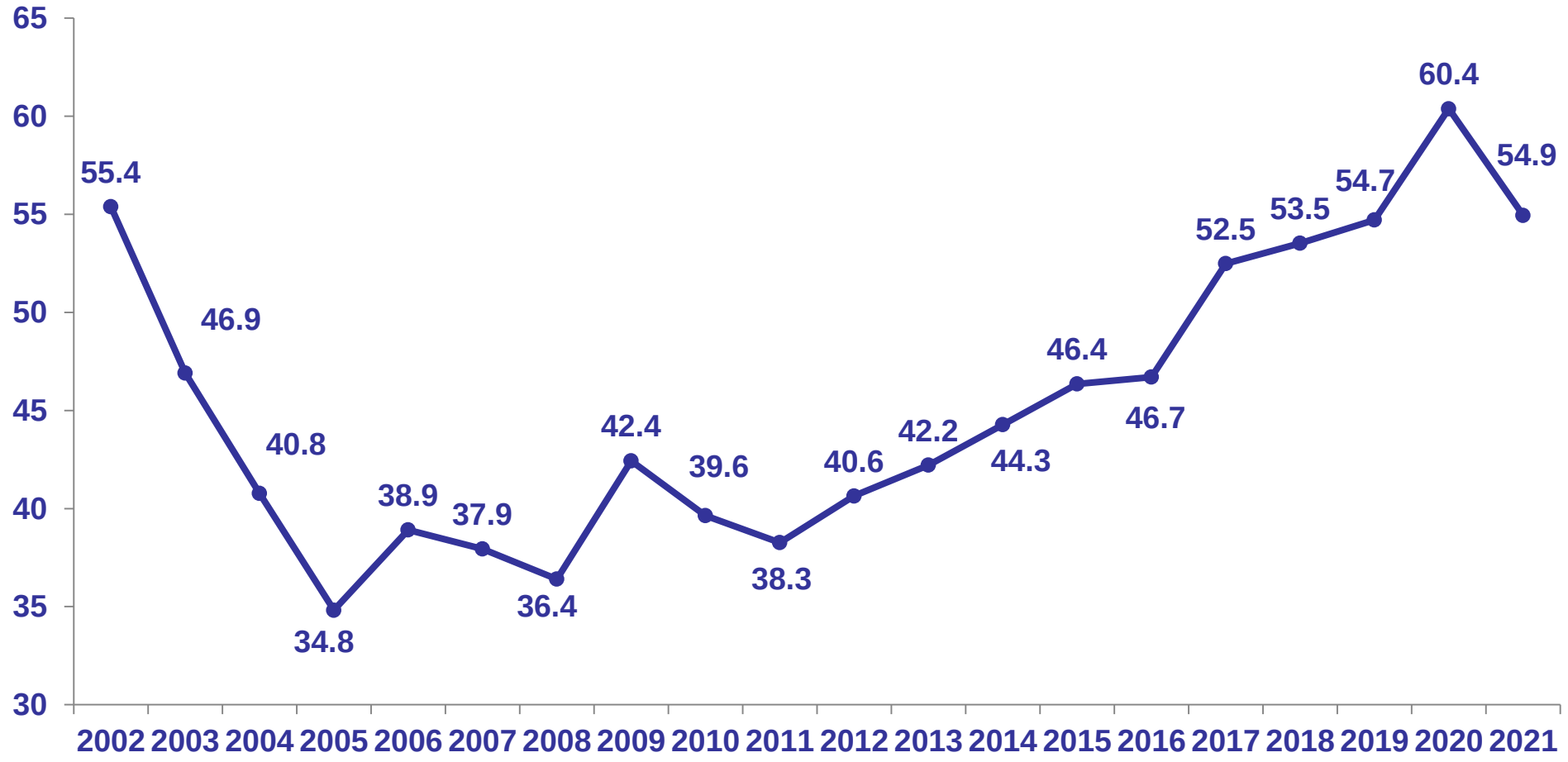
%	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
TOPLAM BRÜT DIŞ BORÇ STOKU / GSYH	55	47	41	35	39	38	36	42	40	38	41	42	44	46	47	52	54	55	60	55
ÖZEL SEKTÖR BRÜT DIŞ BORÇ STOKU / GSYH	19	17	17	18	23	25	25	28	27	26	28	29	31	33	32	36	35	32	33	29
TOPLAM BRÜT DIŞ BORÇ STOKU / İHRACAT (FOB) *(*)*	366	314	263	239	251	242	216	271	271	238	234	250	250	266	272	274	241	230	255	196
ÖZEL SEKTÖR BRÜT DIŞ BORÇ STOKU / İHRACAT (FOB) *(*)*	126	113	109	122	149	158	146	176	182	159	159	174	176	188	188	190	157	136	137	104
TCMB REZERVLER (BRÜT) / TOPLAM BRÜT DIŞ BORÇ STOKU *(**)*	20	23	22	29	28	28	25	26	26	24	28	27	26	23	23	19	17	19	12	16
TCMB REZERVLER (BRÜT) / KISA VADELİ BRÜT DIŞ BORÇ STOKU *(**)*	143	123	98	116	123	142	126	126	87	81	87	78	75	89	102	77	78	81	44	60

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, TCMB

(*) İhracat verileri için kaynak TCMB'nin Ocak 2022 dönemi Ödemeler Dengesi İstatistikleridir.

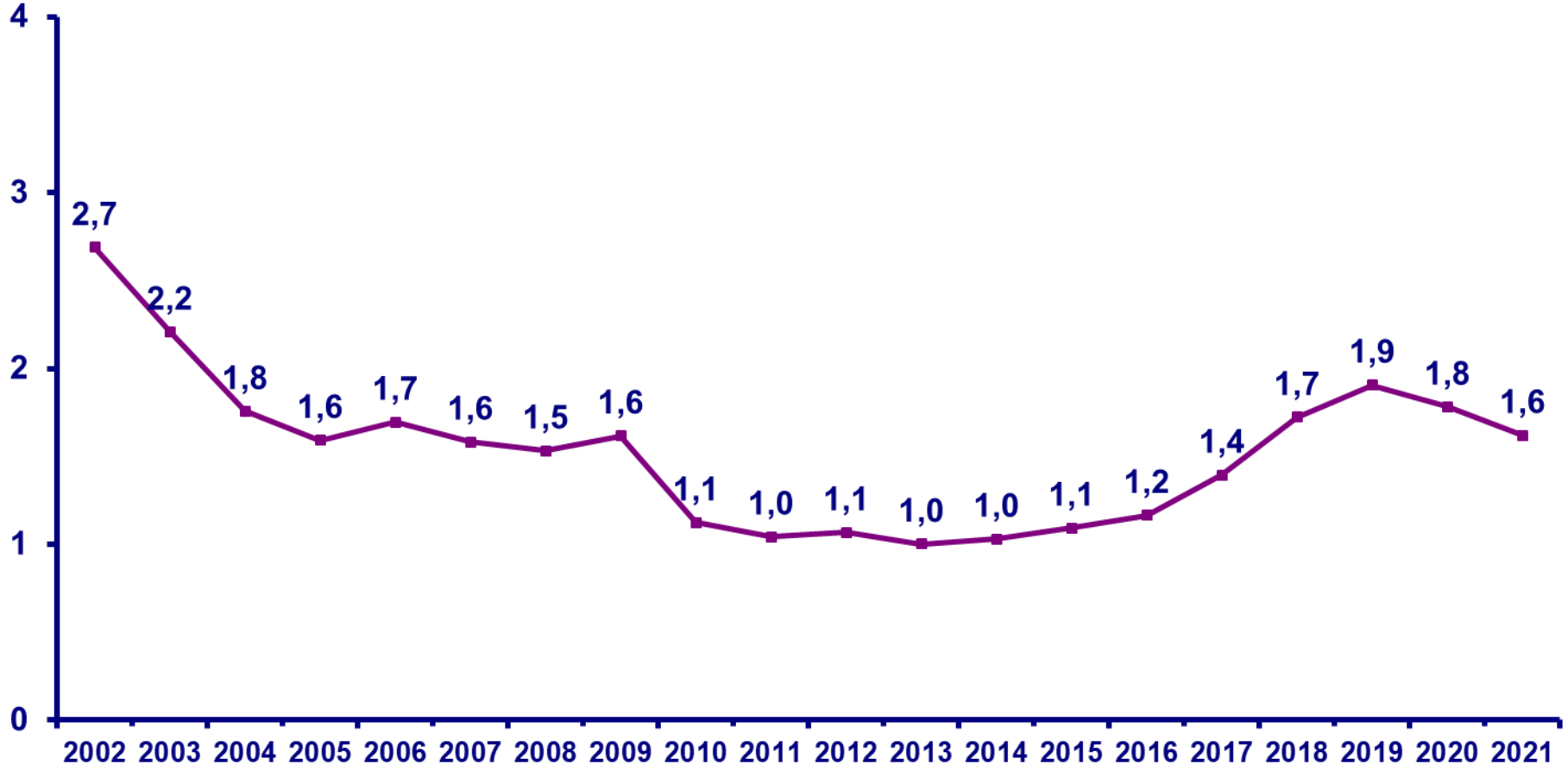
(**) Rezerv verileri için kaynak TCMB'nin Ocak 2022 dönemi Uluslararası Yatırım Pozisyonu İstatistikleridir.

Türkiye Brüt Dış Borç Stoku / GSYH (%)

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, TCMB

Türkiye Dış Borç Faiz Ödemeleri / GSYH (%)

Kaynak: TCMB (Ödemeler Dengesi, Ocak 2022, TÜİK

Türkiye Net Dış Borç Stoku (Milyar Dolar)

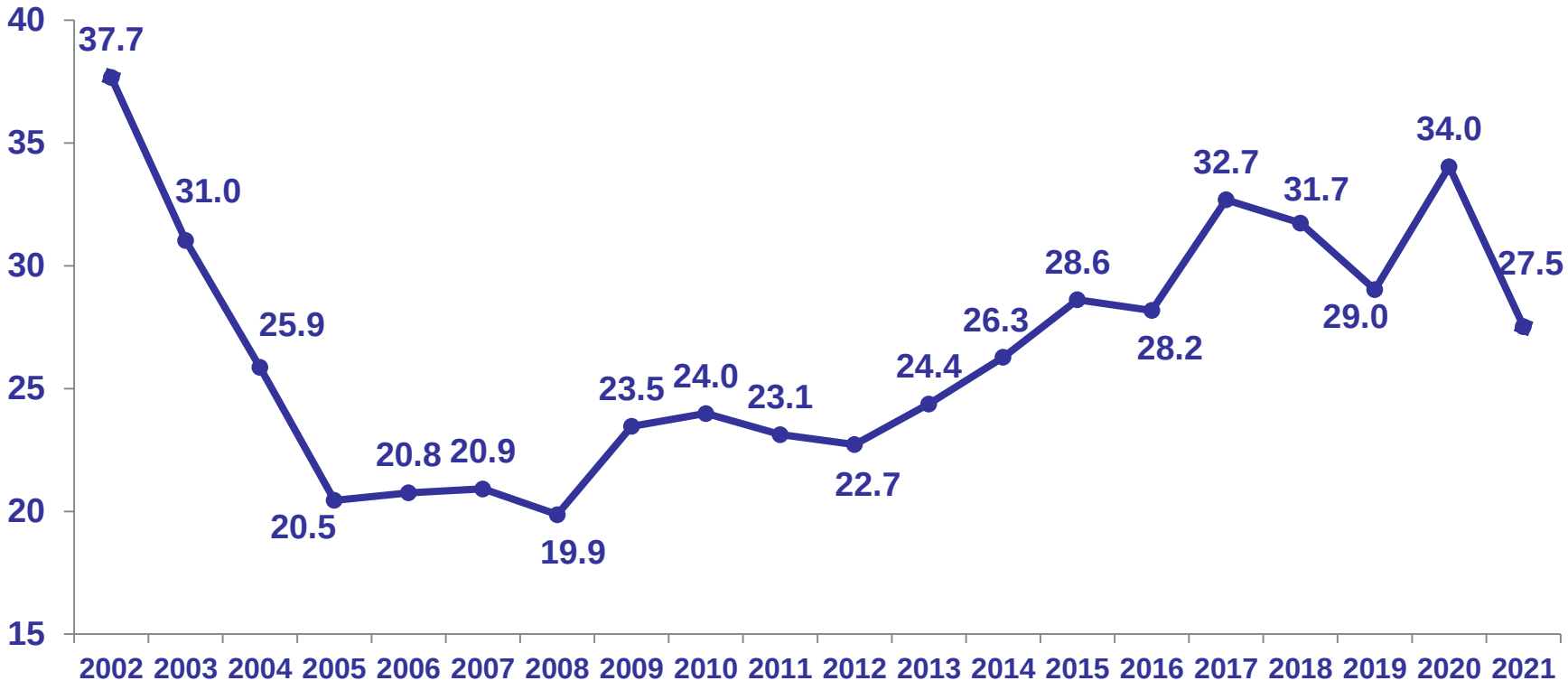
Milyar USD	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
I - Dış Borç Stoku, Parasal Sektör Hariç (A-a-b)	**99**	**109**	**122**	**128**	**154**	**193**	**213**	**208**	**213**	**215**	**226**	**233**	**231**	**227**	**234**	**261**	**254**	**254**	**257**	**274**
A. Türkiye Brüt Dış Borç Stoku	132	148	166	176	215	259	285	276	308	321	357	404	416	402	406	451	427	416	433	441
a. TCMB (-)	22	24	21	15	16	16	14	13	12	9	7	5	2	1	1	2	6	8	21	26
b. Bankalar (-)	11	15	22	33	45	50	58	56	84	96	124	166	183	174	171	188	167	154	155	141
II - Parasal Sektör Net Dış Varlıkları (**)	**10**	**11**	**17**	**25**	**39**	**50**	**57**	**55**	**26**	**22**	**26**	**0**	**-16**	**-21**	**-11**	**-20**	**1**	**33**	**13**	**53**
A. TCMB (*)	7	11	16	37	48	61	61	63	75	80	113	127	126	110	106	109	92	105	91	107
B. Bankalar	3	0	1	-12	-8	-11	-4	-8	-49	-58	-87	-127	-142	-132	-117	-129	-91	-72	-78	-54
III - Net Dış Borç Stoku (I-II)	**90**	**98**	**105**	**103**	**115**	**143**	**156**	**153**	**186**	**194**	**199**	**234**	**247**	**248**	**245**	**281**	**253**	**221**	**244**	**221**
NET DIŞ BORÇ STOKU / GSYH (%)	**38**	**31**	**26**	**20**	**21**	**21**	**20**	**23**	**24**	**23**	**23**	**24**	**26**	**29**	**28**	**33**	**32**	**29**	**34**	**28**
Bilgi İçin:																				
GSYH (USD)	**238**	**317**	**407**	**505**	**552**	**683**	**783**	**652**	**777**	**838**	**878**	**958**	**940**	**867**	**869**	**859**	**797**	**760**	**717**	**803**

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, TCMB

(*) Hazine'nin IMF'ye olan yükümlülükleri, TCMB'ce yayınlanan Parasal Durum tablosunun Dış Yükümlülükler bölümünde ve Dış Borç Stoku'nda yer almaktadır. Mükerrerliği önlemek amacıyla Hazine'nin IMF'ye olan yükümlülükleri bu kalemden çıkarılmıştır.

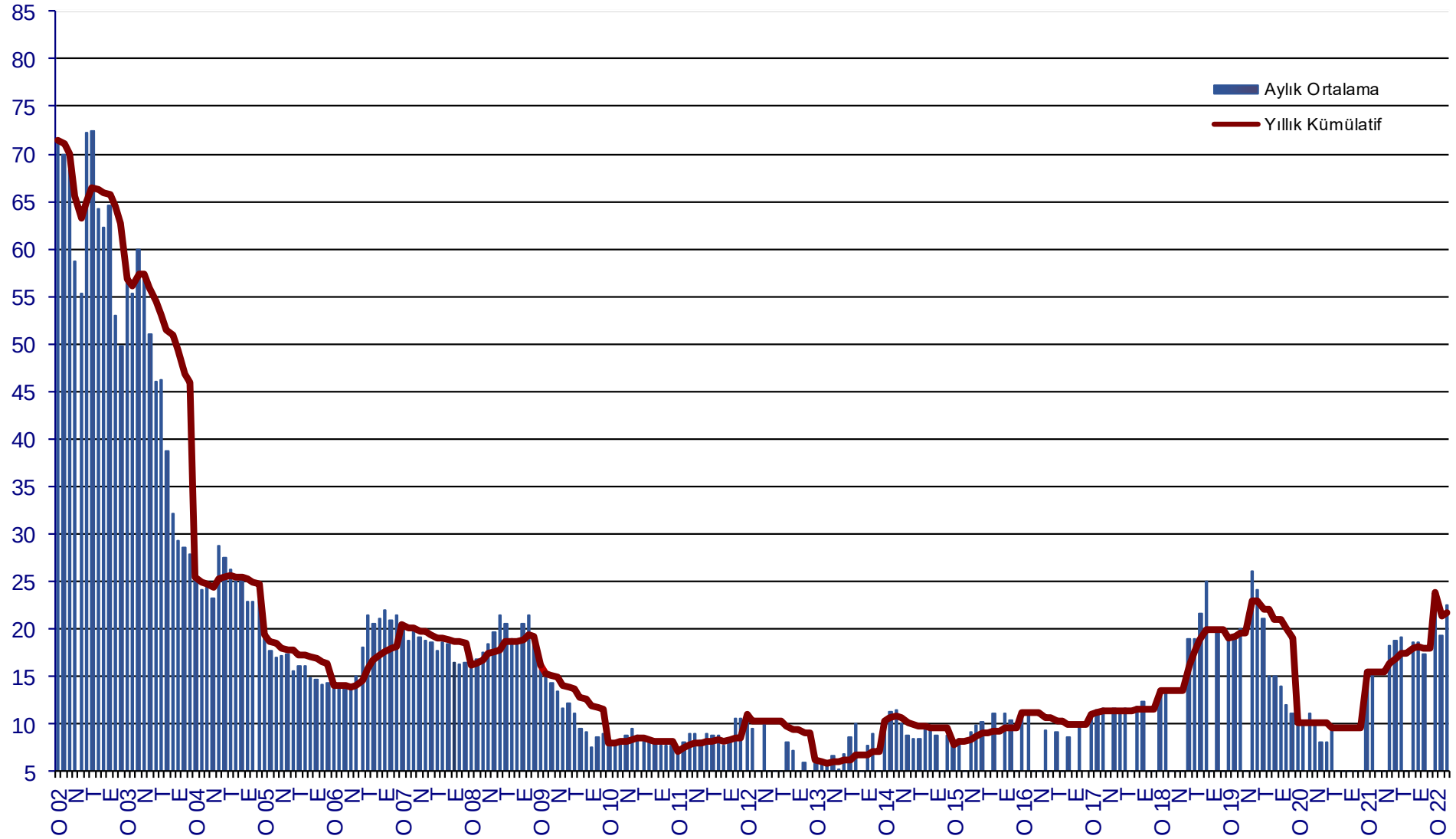
(**) 2005 yılından önceki veriler TCMB tarafından yayımdan kaldırılan "bankalar durumu" verileridir. 2005 yılı ve sonrası için ise TCMB tarafından yayımlanan "parasal durum" verileri kullanılmıştır.

Türkiye Net Dış Borç Stoku / GSYH (%)

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, TCMB

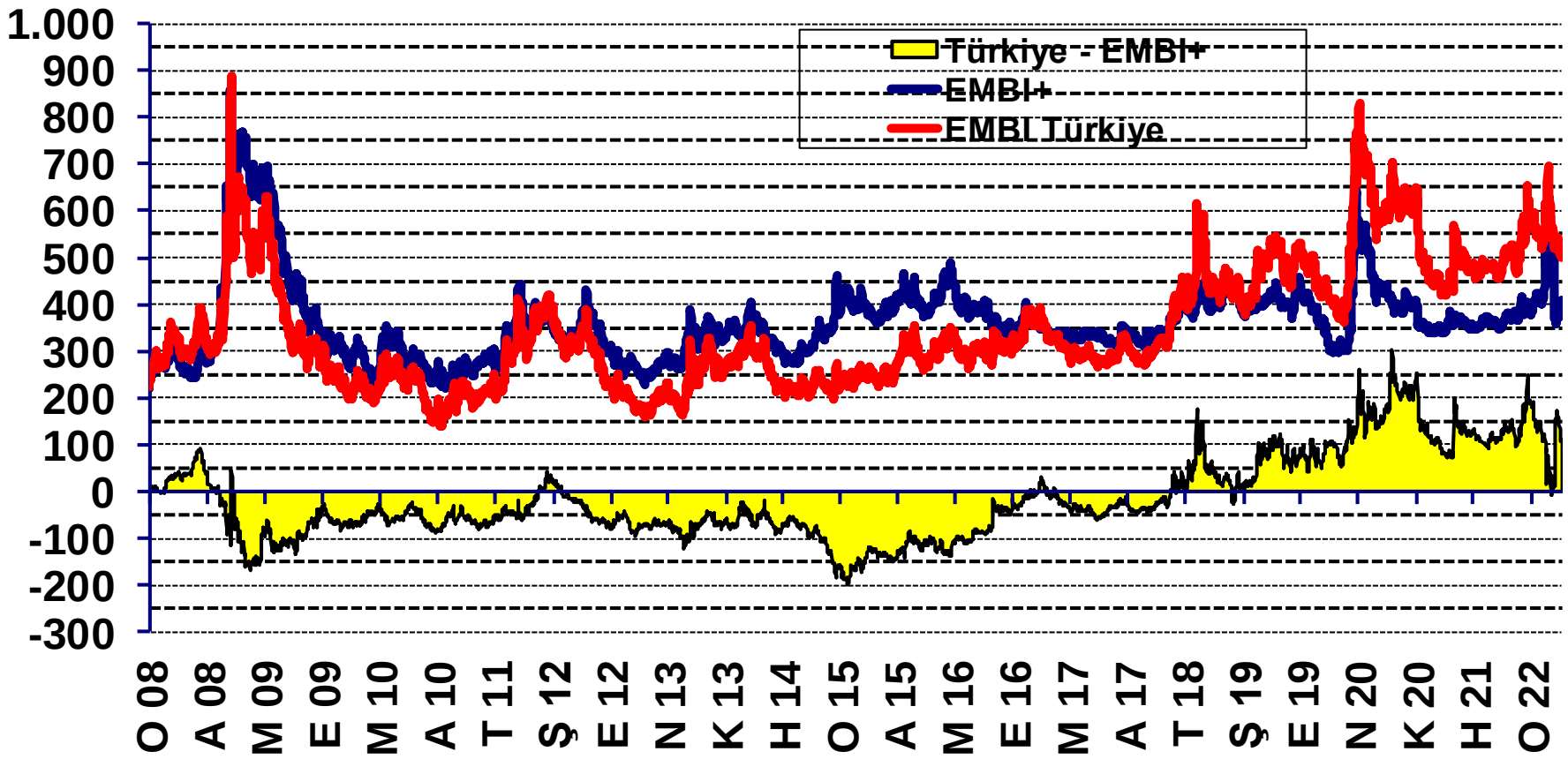
TL Cinsinden Kuponsuz Senetlerin Borçlanma Faizleri (yıllık bileşik, %)

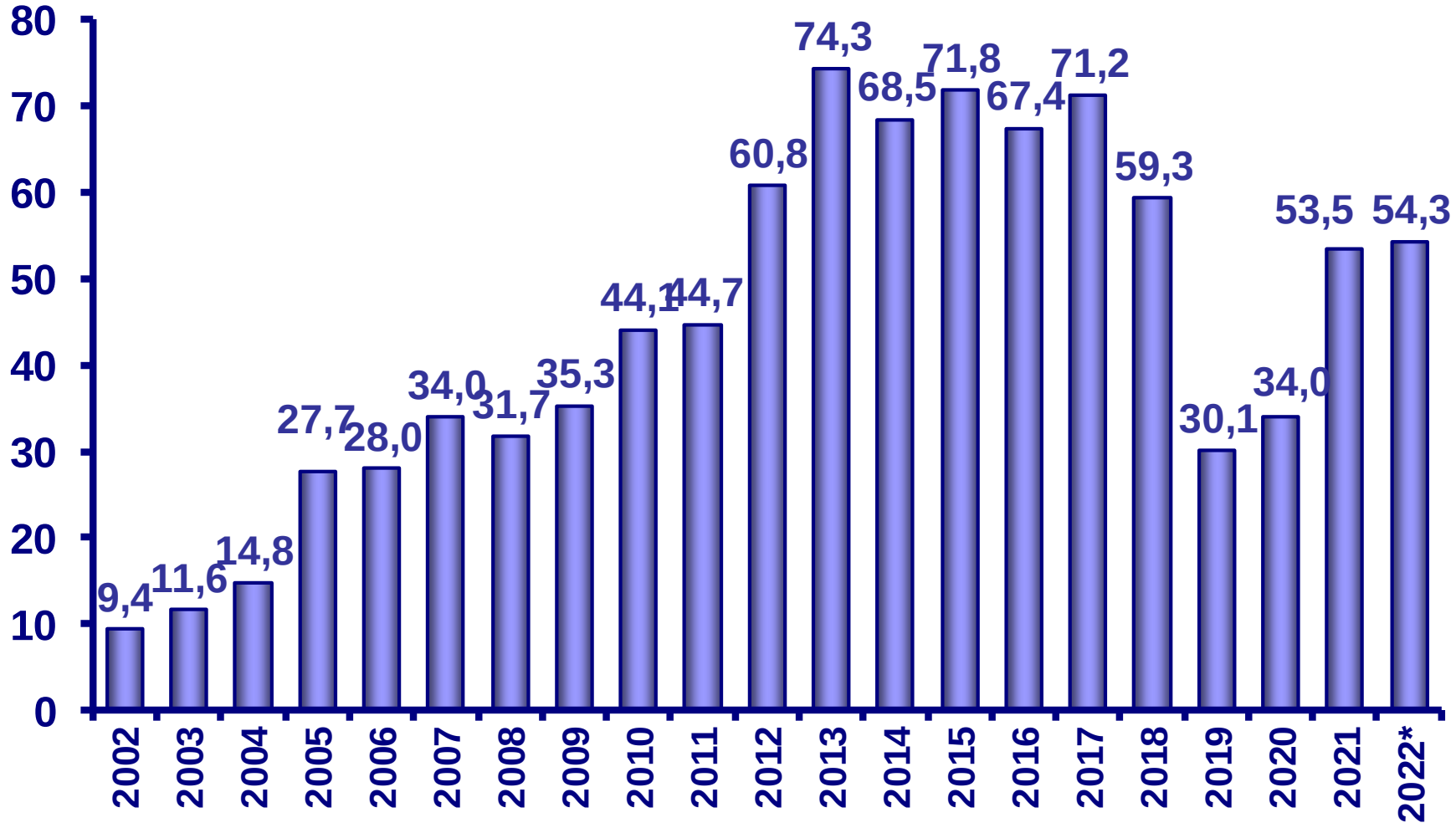
Mart 2022 itibarıyla

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Türk Tahvillerinin Uluslararası Piyasalardaki Getiri Farkı (Baz Puan)

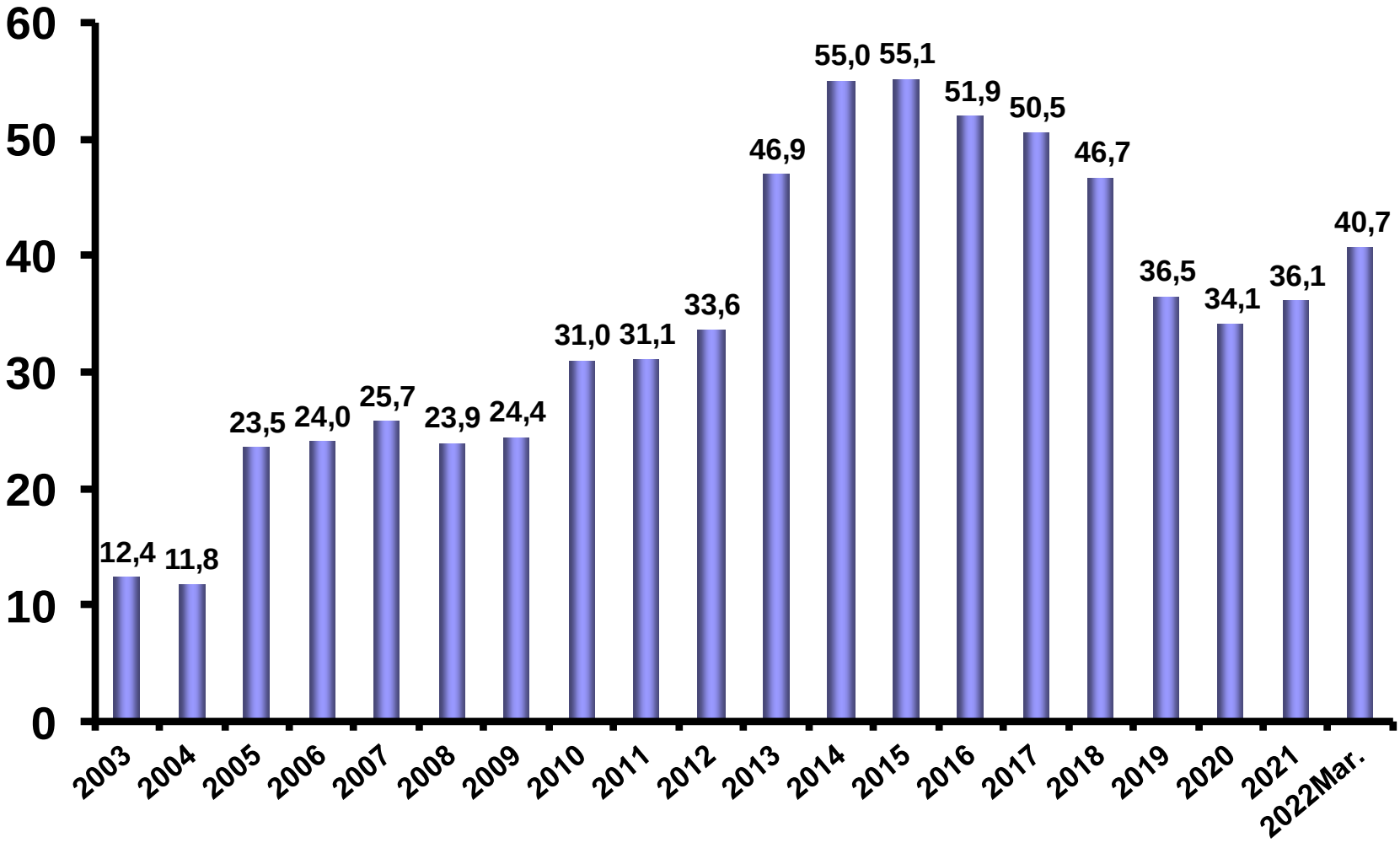

Nakit İç Borçlanmanın Ortalama Vadesi (ay)

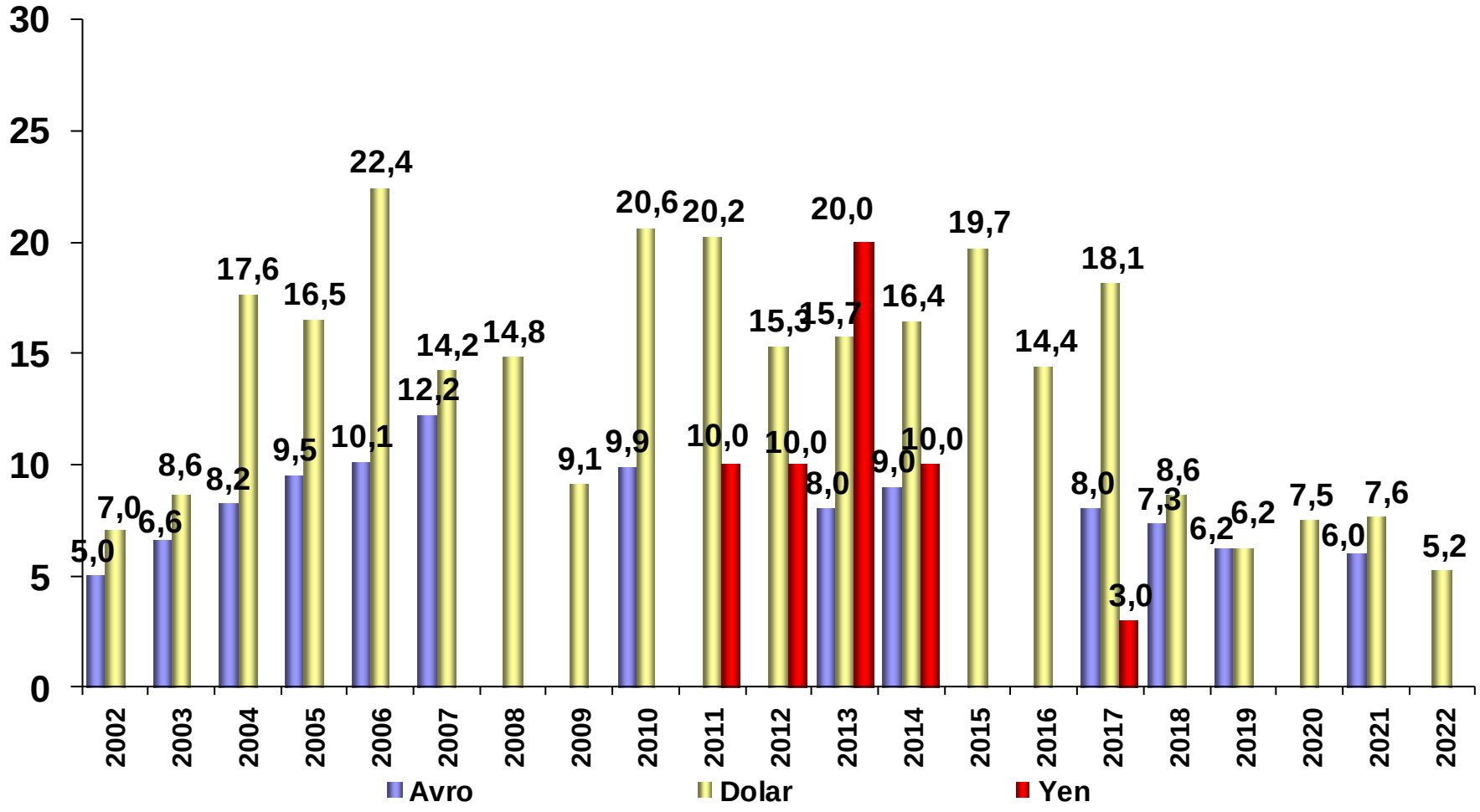

- Mart 2022 itibarıyla.

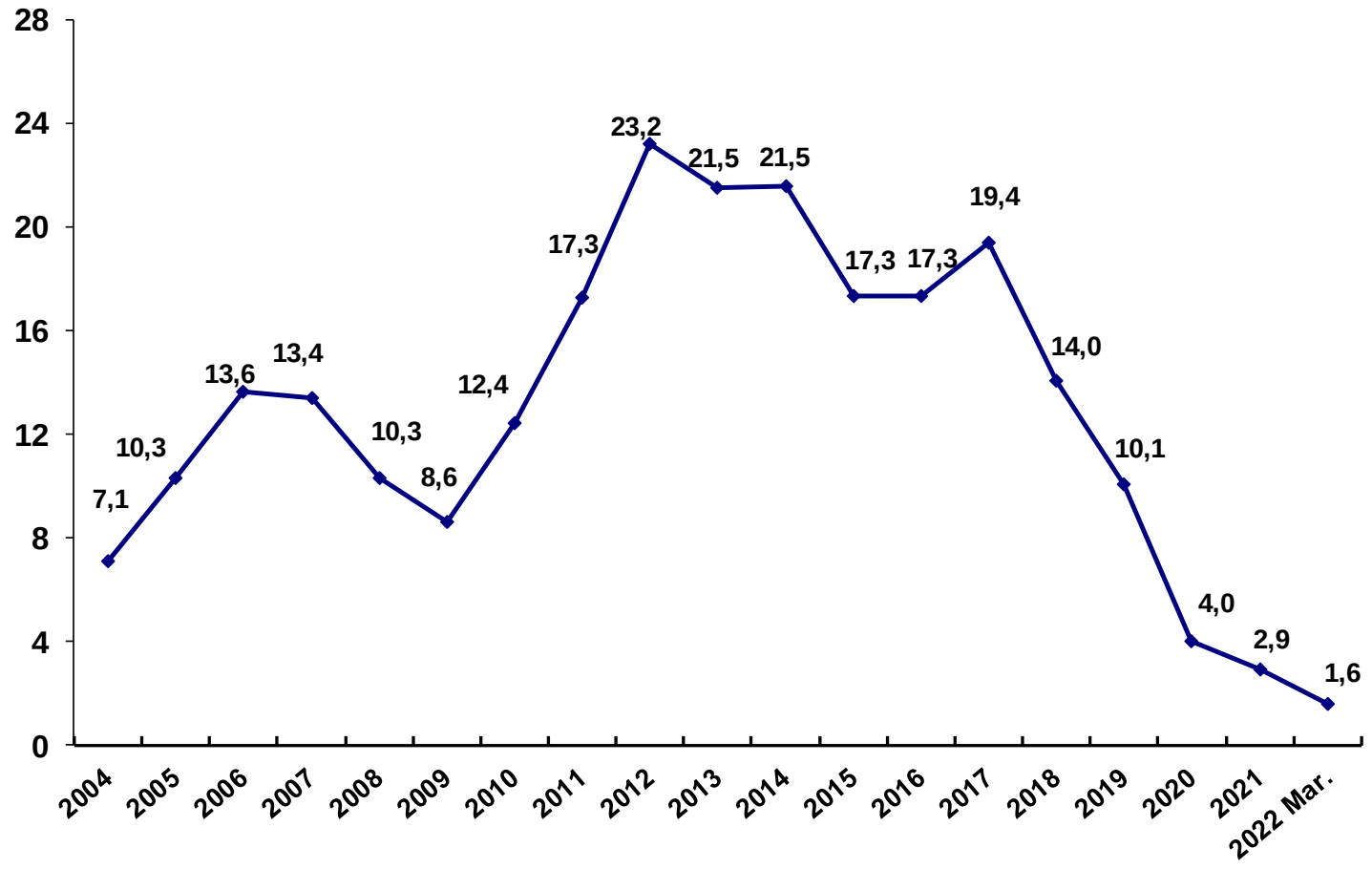
Toplam İç Borç Stokunun Vadeye Kalan Süresi (Ay)

Uluslararası Tahvillerin ve Kira Sertifikalarının Ortalama Vadesi (yıl)

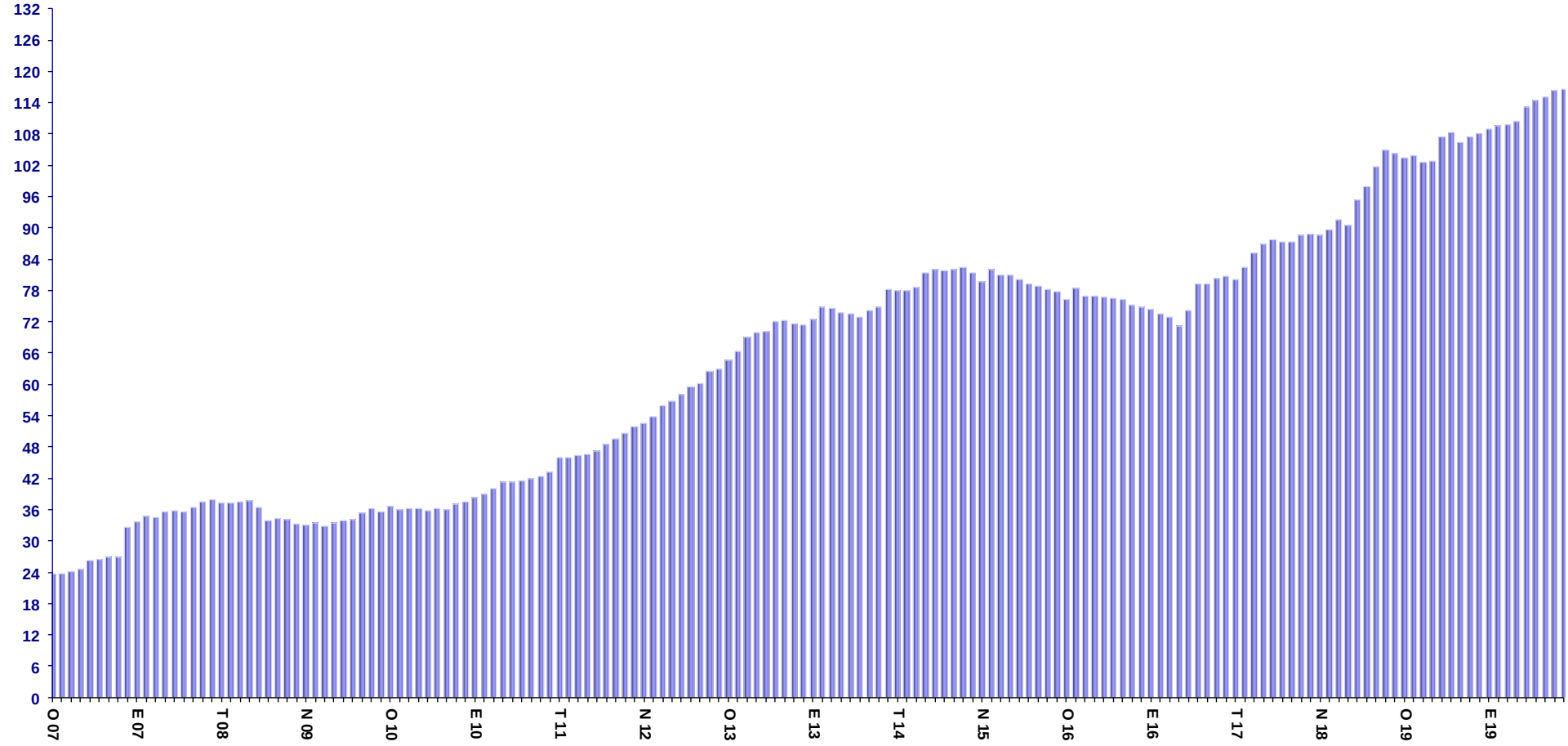

Yurtdışı Yerleşiklerin İç Borç Stokundaki Payı (%)

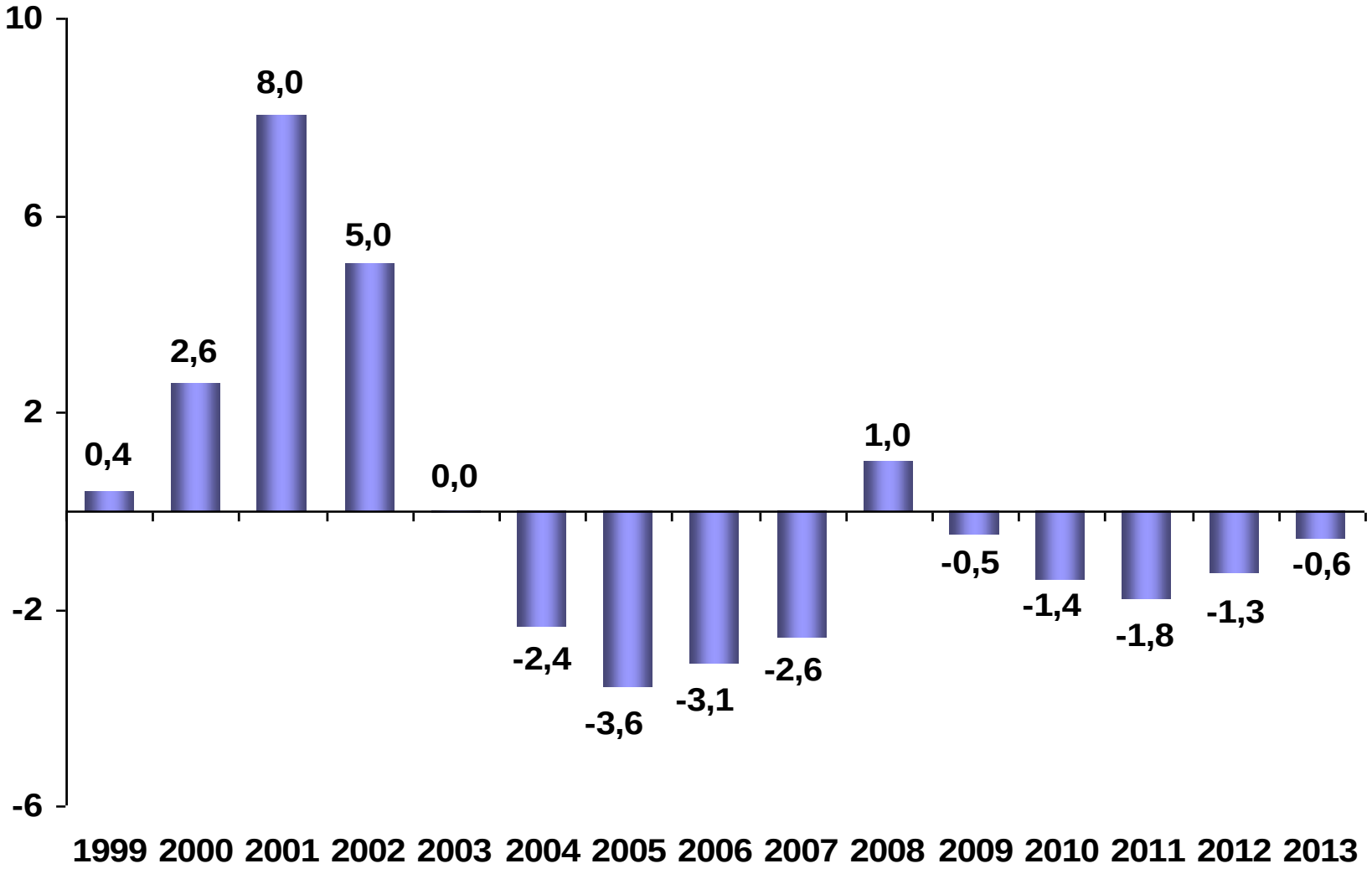
Kaynak: TCMB

Yabancı Kuruluşların TL Cinsi Eurobond İhraçları (Milyar TL)

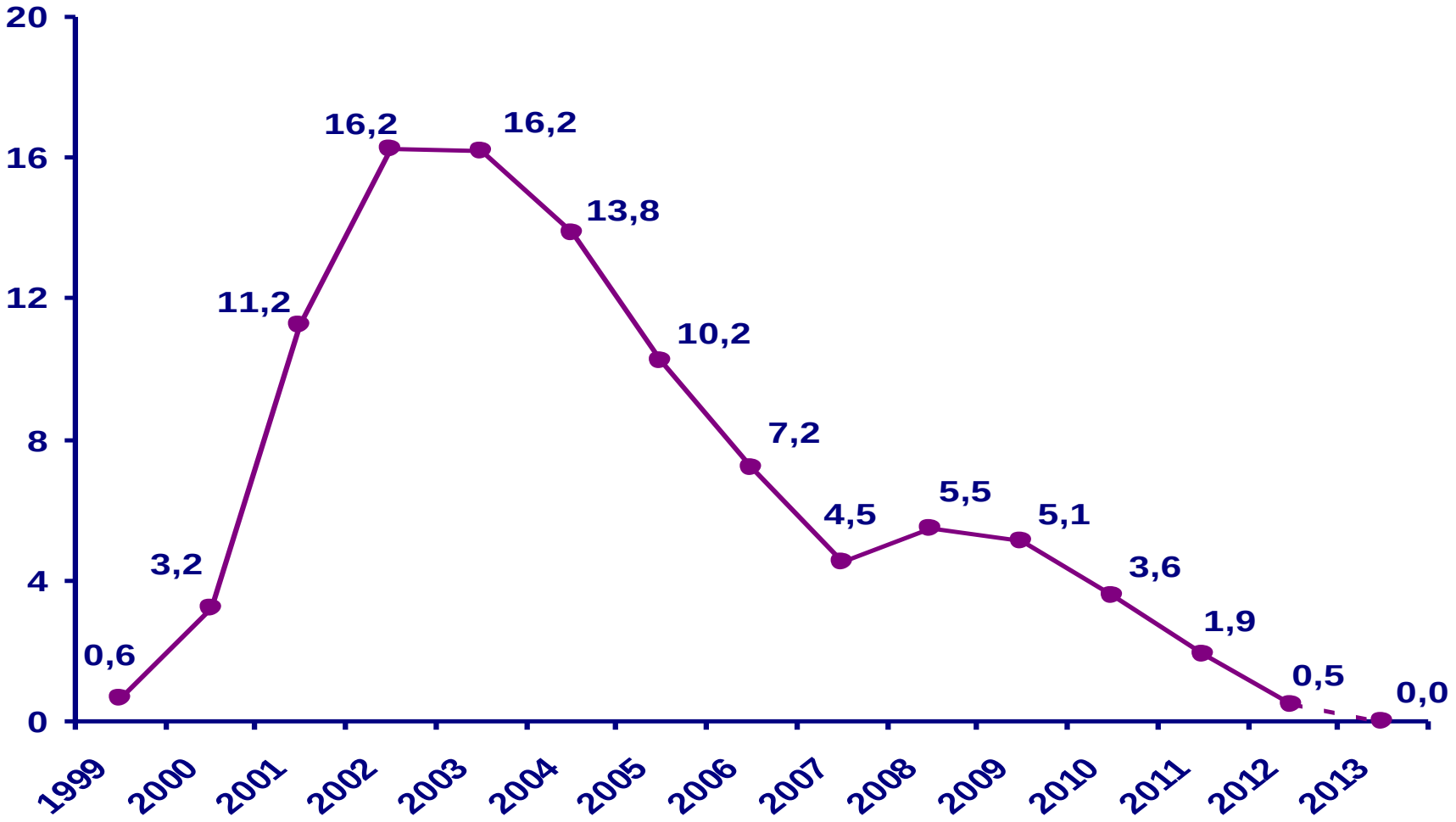
Kaynak : Reuters & Bloomberg

Uluslararası Para Fonu'ndan Net Kredi (Anapara) Kullanımı (Milyar SDR)

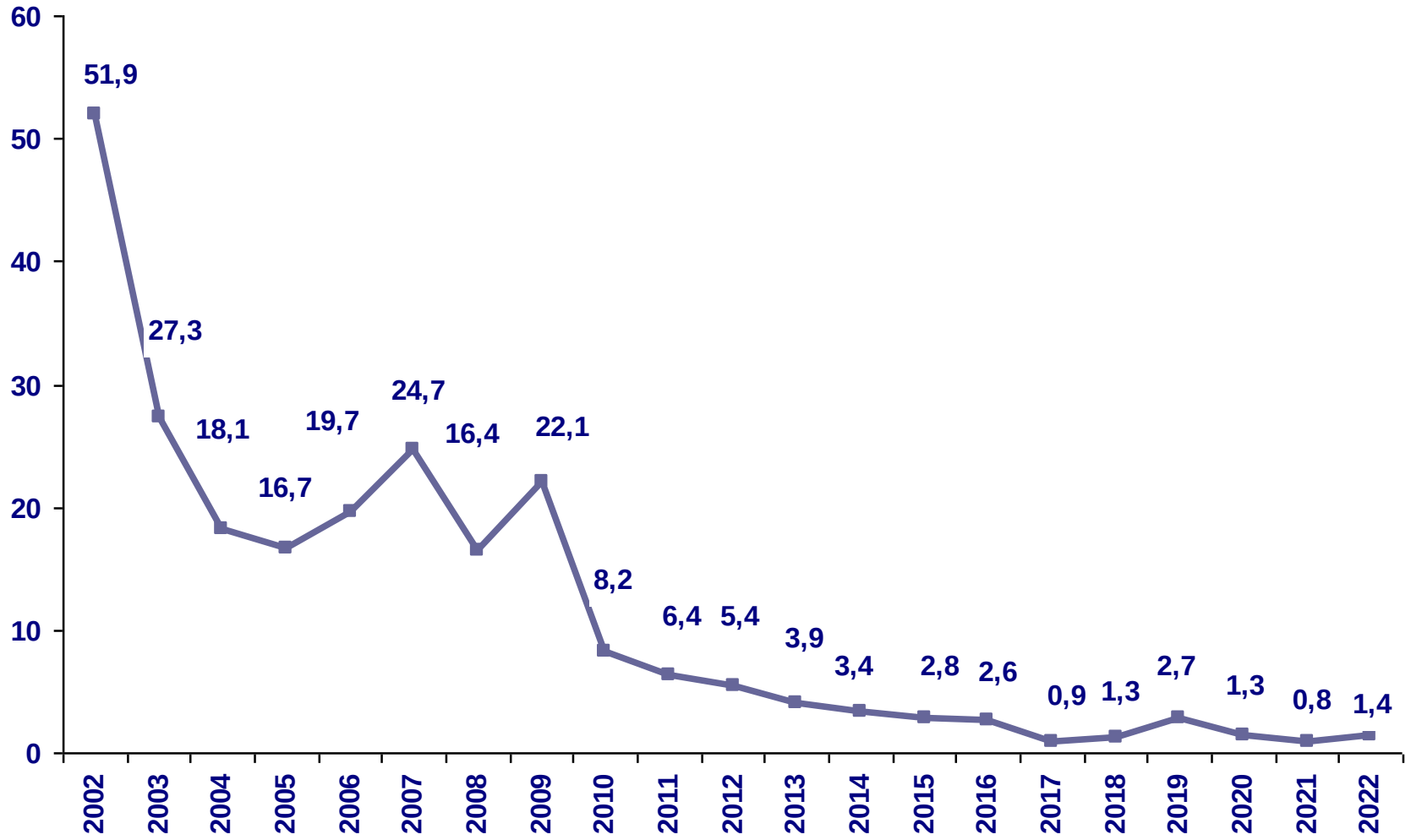
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Uluslararası Para Fonu'na Olan Borç Stoku (Milyar SDR)

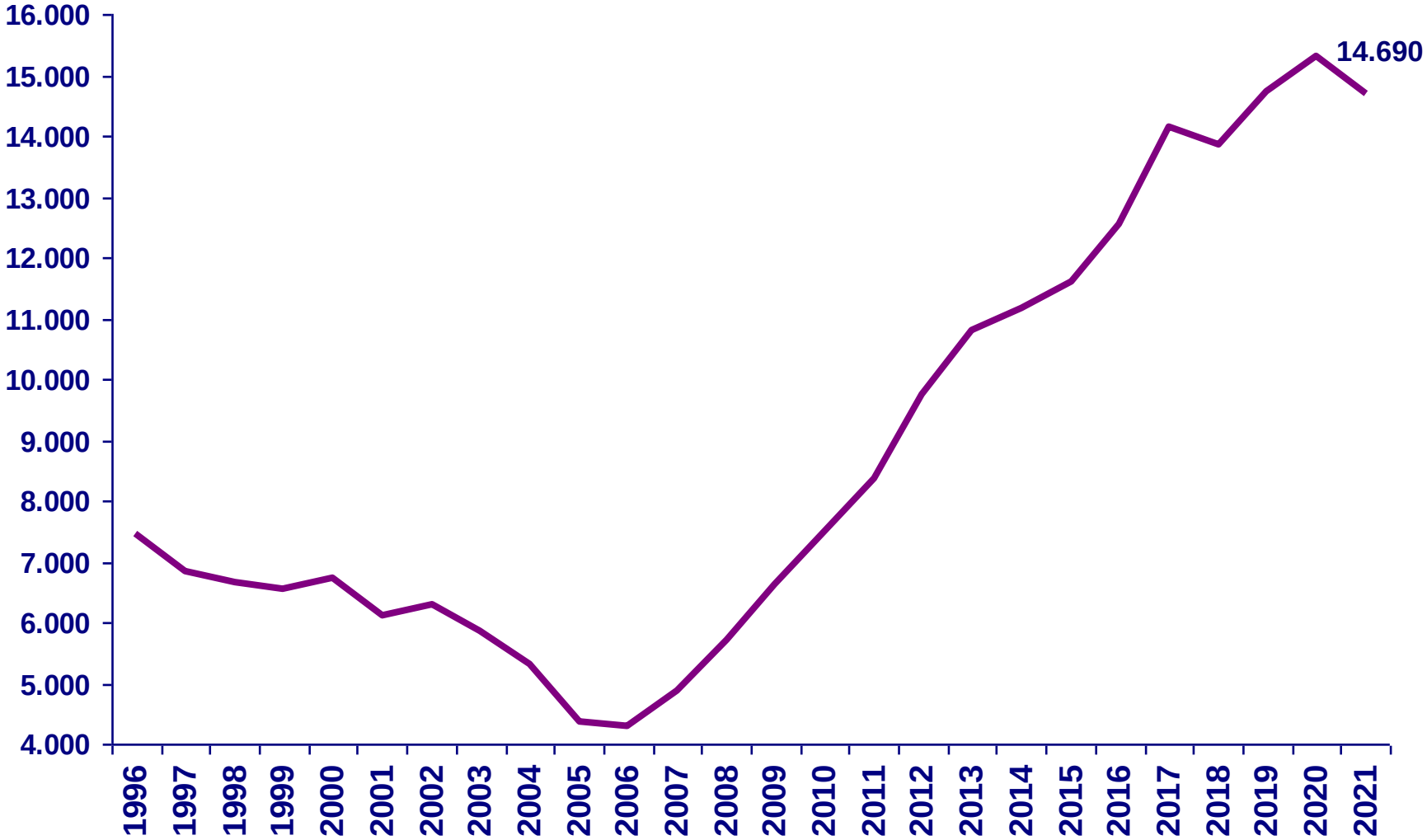
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Hazine Garantili Borçlardan Üstlenim Oranları (%)

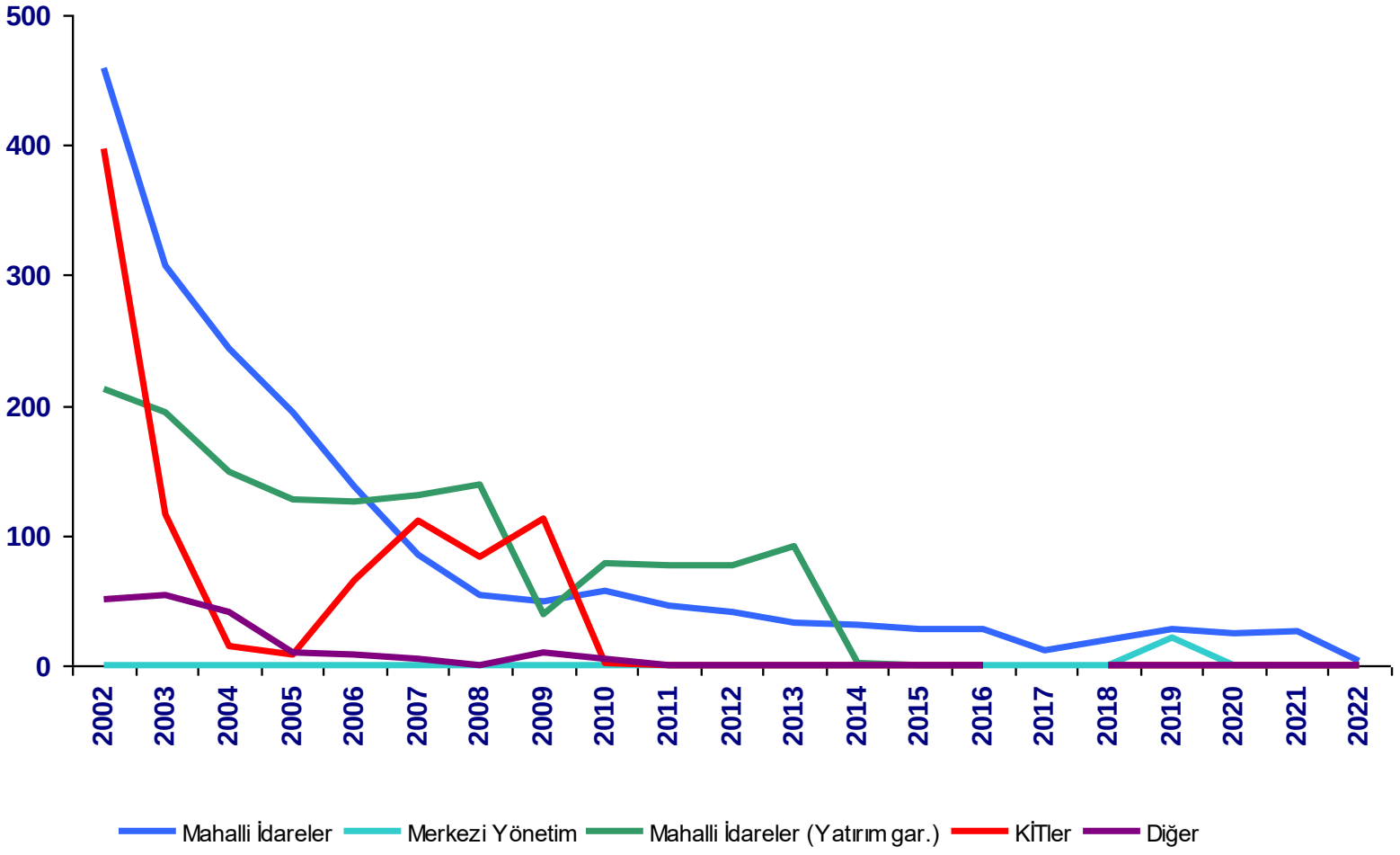
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı
2022 yılı Mart ayı itibarıyla yıllıklandırılmış veridir.

Hazine Garantili Dış Borç Stoku (Milyon Dolar)

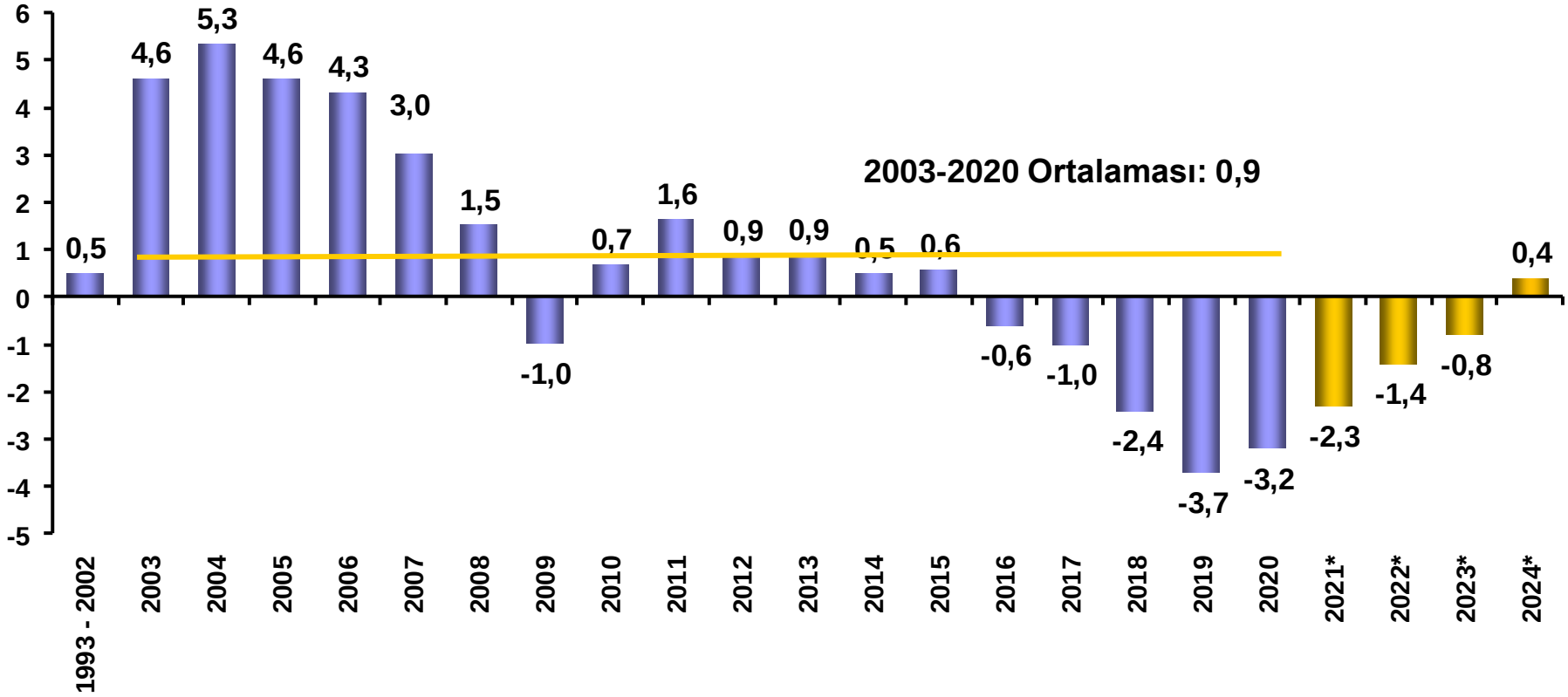
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Kuruluşlara Göre Garantili Borçlardan Üstlenimler (Milyon ABD Doları)

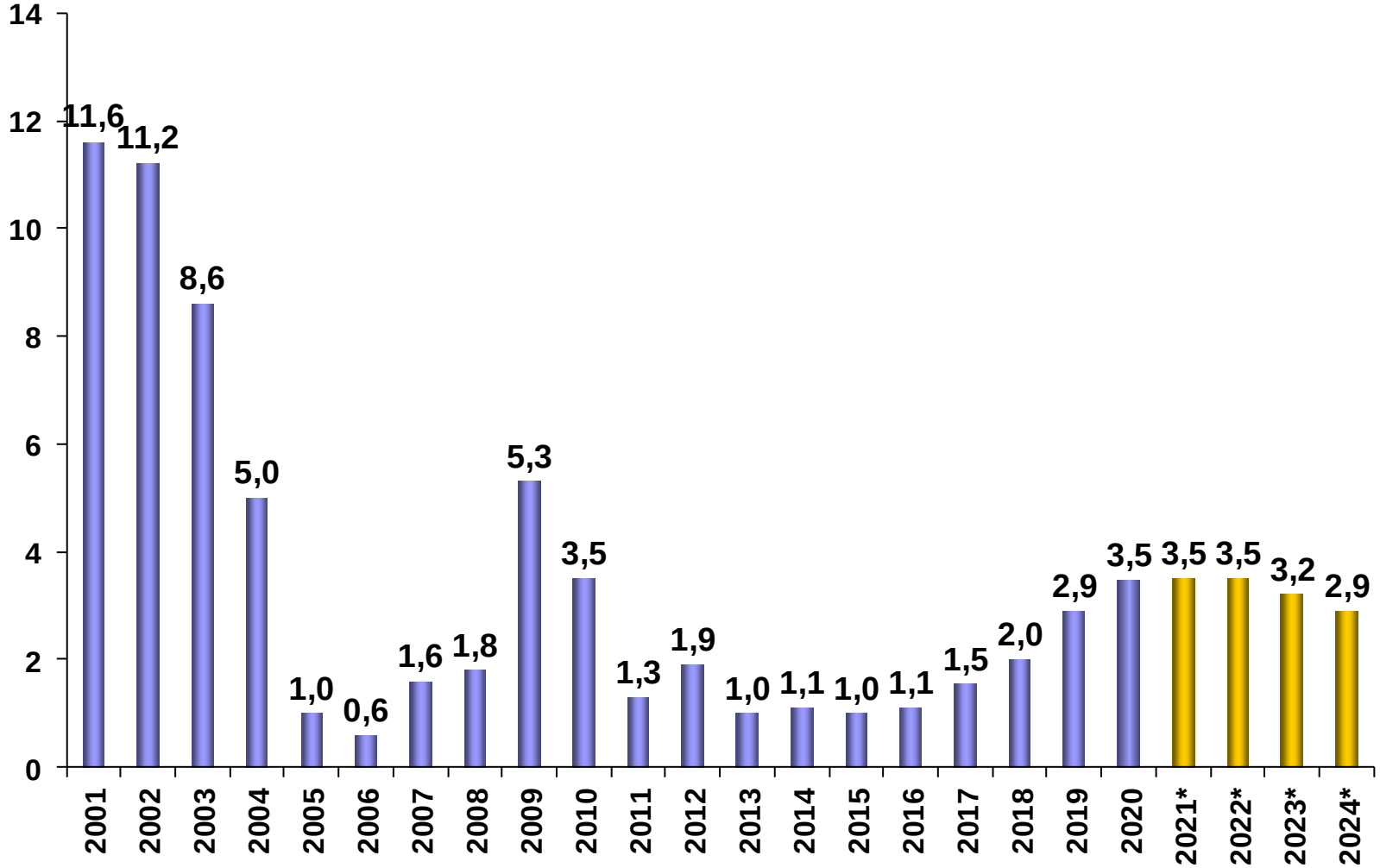
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı
Mart 2022 itibarıyla

Kamu Kesimi Faiz Dışı Fazlası (Program Tanımlı, % GSYH)

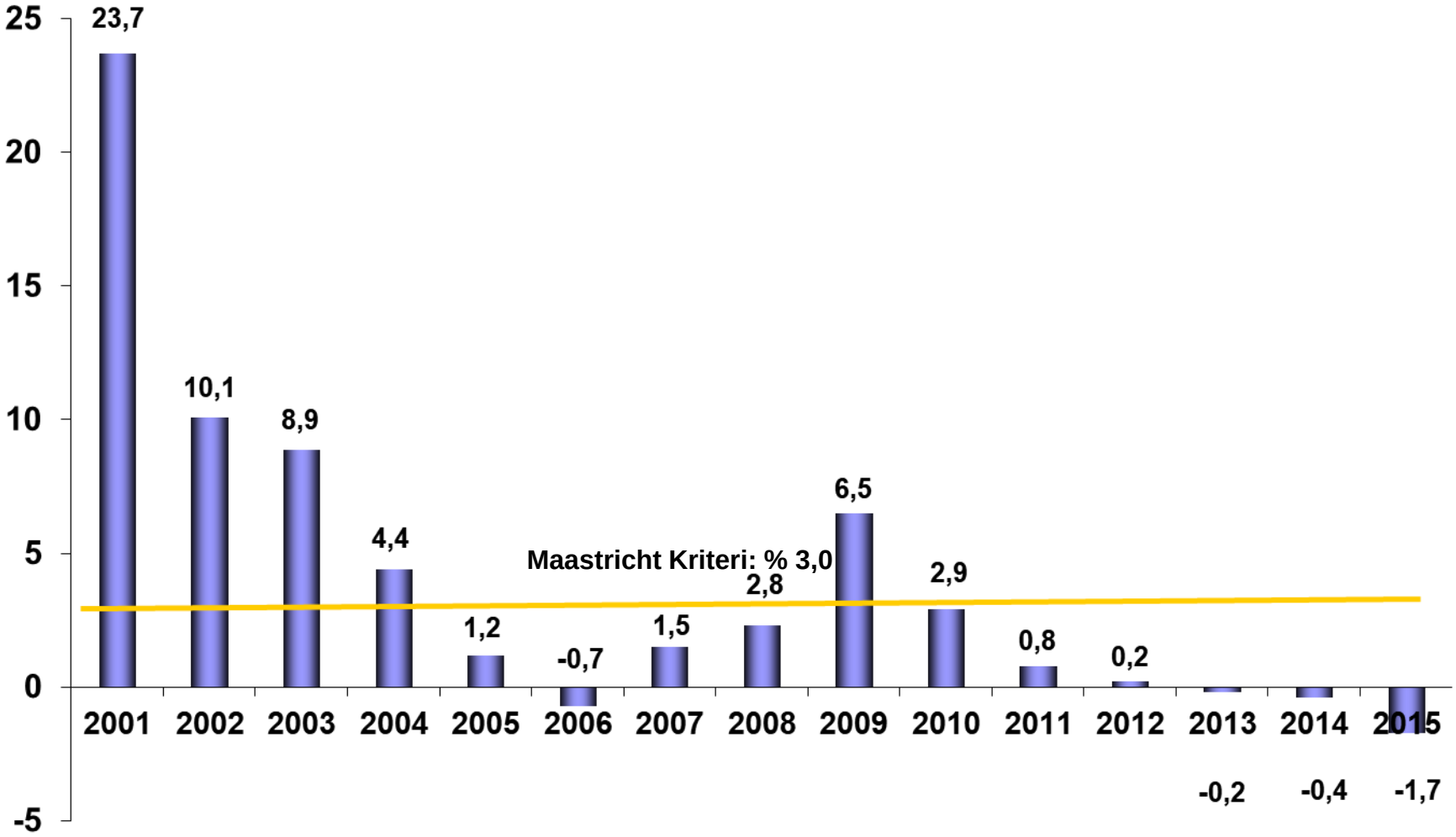
(*) 2022-2024: Orta Vadeli Program hedeflerini göstermektedir.
Kaynak: 2012 öncesi veriler için Hazine Müsteşarlığı, 2012 ve sonrası veriler ise Strateji ve Bütçe Başkanlığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hesaplanmaktadır

Merkezi Yönetim Bütçe Açığı / GSYH (%)

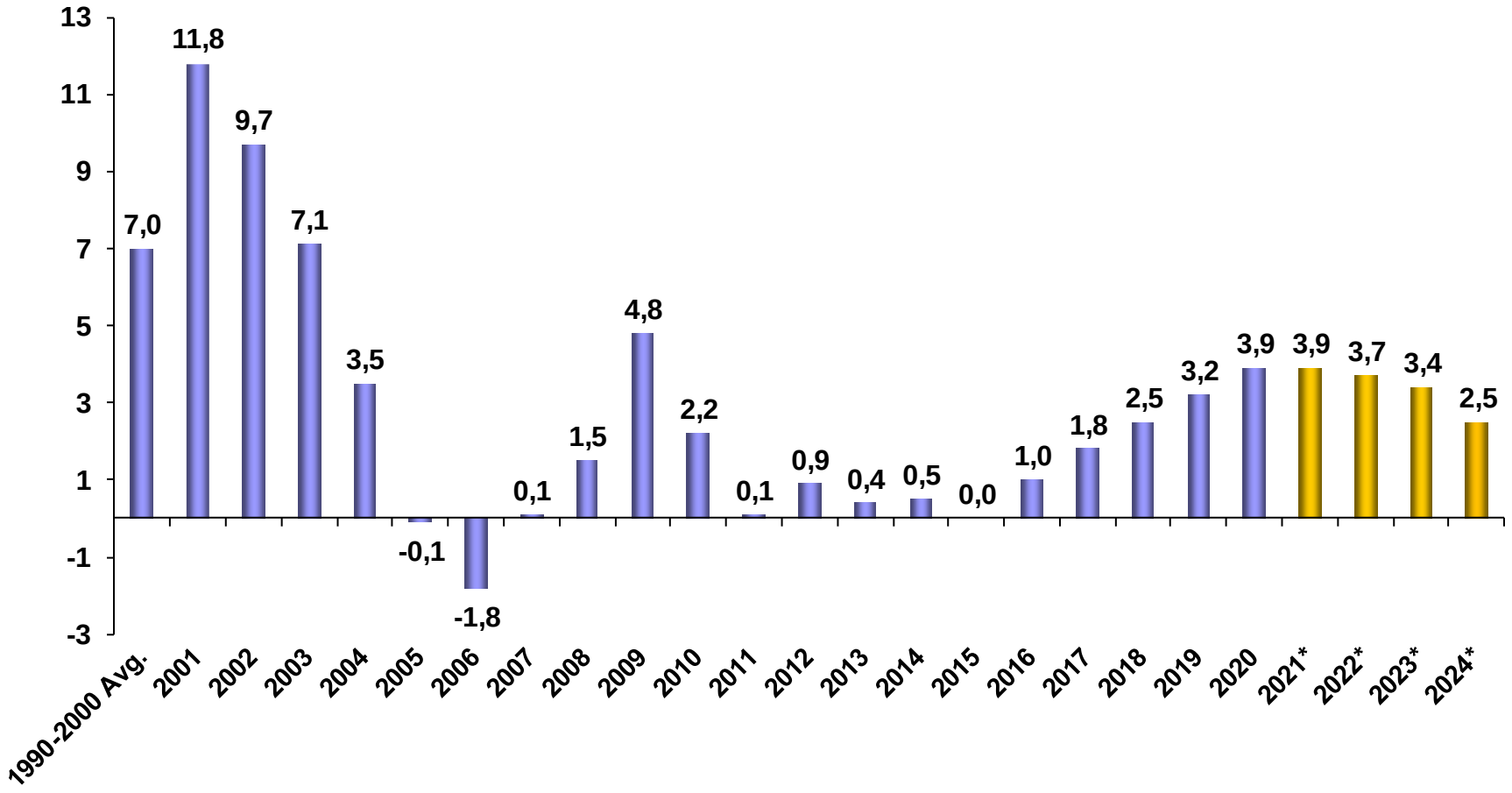
(*) 2022-2024: Orta Vadeli Program hedeflerini göstermektedir.
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, 2022-2024 OVP

AB Tanımlı Genel Hükümet Bütçe Açığı / GSYH (%)

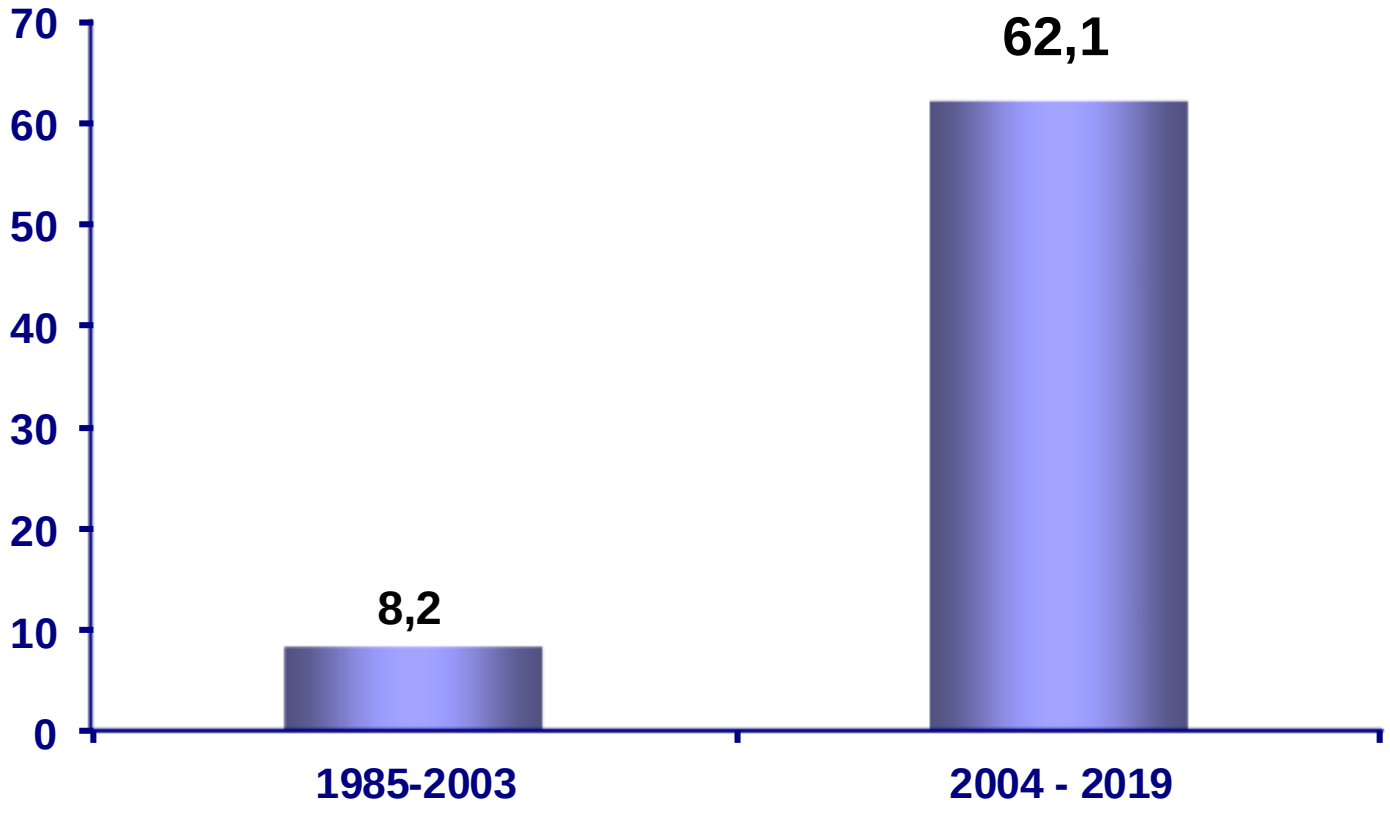
Kaynak: EUROSTAT

Kamu Kesimi Borçlanma Gereği (GSYH %)

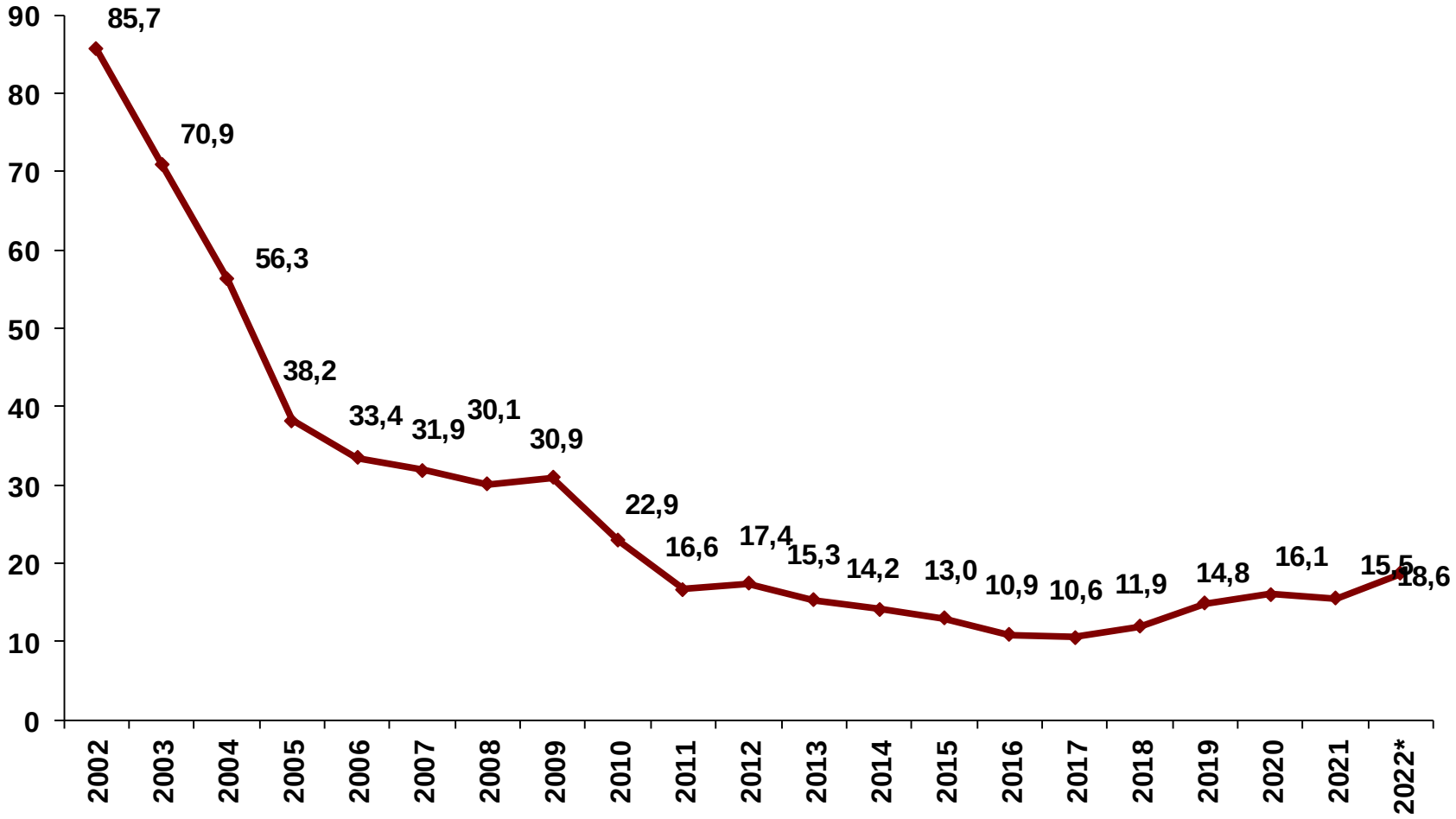
(*) 2022-2024: Orta Vadeli Program hedeflerini göstermektedir.
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, 2022-2024 OVP

Özelleştirme Uygulamaları (Milyar $)

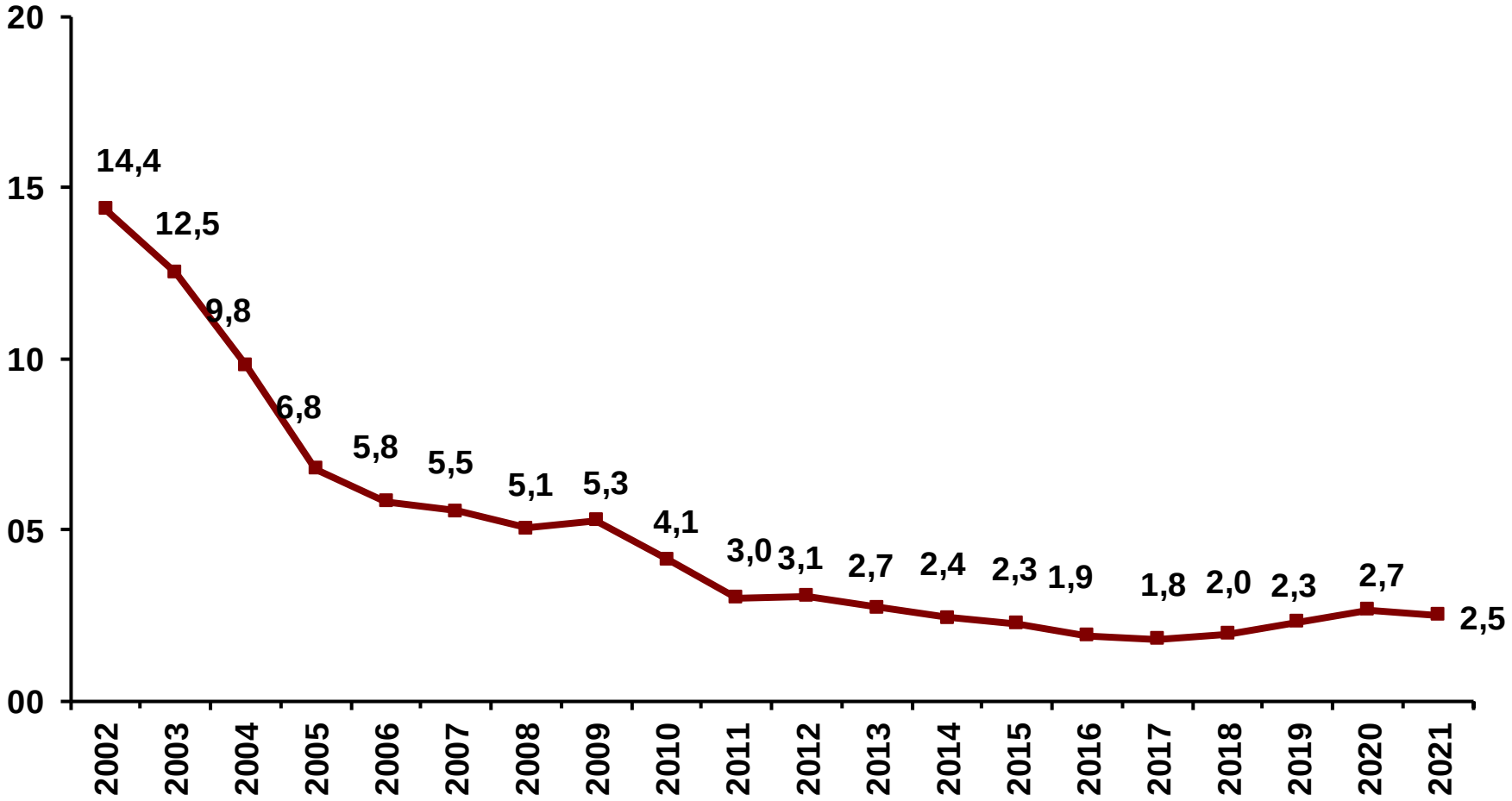
Kaynak: Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

Merkezi Yönetim Faiz Harcamaları / Vergi Gelirleri (%)

*Ocak-Mart dönemini ifade etmektedir.
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Merkezi Yönetim Faiz Harcamaları / GSYH (%)

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

BORÇ GÖSTERGELERİ